

THE BRITISH ESPERANTIST

(With which is incorporated "The Esperantist.")

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL. III^a N-RO. 28.

APRILLO, 1907.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.

Por unu jaro 3 ŝilingoj.
Unu numero 3 pencoj.

EKSTERLANDE.

Por unu jaro 0.80dol., 4.00fr., 3.00m.
Unu numero 0.07dol., 0.40fr., 0.30 m.

Abonoj estas akceptataj de la komenciĝo de ĉiu monato, kaj poŝtmarkoj estas akcepteblaj laŭ efektiva valoro. Sin turni al la Sekretario, 13, Arundel-street, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptoj, k.t.p., devas esti sendataj al la Redaktora Komitato, 13, Arundel-street, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.

Pri Anoncoj, sin turni al S-ro. C. A. G. Browne, 53, Wych-street, London, W.C.

ENHAVO.

	PAGO
La Tria Kongreso (dulingve)	62
"A Specious Bait." A. E. W.	64
Esperanto and the C.E. Societies	65
Chronicle. G. J. F.	66
Recent Lectures. Our President at Bombay	68
Alilandaj Sciigoj.—Konsulejoj	69
B.E.A. New Members, Council, Examinations, &c.	61 kaj 70
Libraro kaj Gazetaro	71
Korespondado.—Alvokoj	73
Gardenurbo—Garden City. A. E. Wackrill	74
Unu el Multaj. E. W.	75
Instruitulo kaj Reĝido.—Printempa Dompurigo. D. H. Lambert, B.A.	76
Himno. Clarence Bicknell	77
En la Somero. ARTHUR GRAY	77
Answers to Correspondents	79
F.K.I.	80

GENERAL MEETING OF B.E.A.

An extraordinary general meeting of the B.E.A. was held at 14, Norfolk-street, Strand, London, on March 11, for the purpose of authorising the registration of the Association. The two following resolutions were duly proposed and seconded, and carried unanimously:—

That the resolution passed at the general meeting held at the last annual general meeting respecting registration under the Industrial and Provident Societies Act be and is hereby rescinded; and that this meeting approves the proposal of the Council to register the Association under Section 23 of the Companies' Act of 1867, with the title, "British Esperanto Association (Incorporated)."

That the Memorandum and Articles of Association as prepared by the Council and passed by the Board of Trade be adopted.

The discussion of the above two resolutions gave rise to the following further resolution, which was also carried unanimously:—

That it be recommended that in order to encourage full group representation a *quid pro quo* be offered as an inducement to become

members of the B.E.A., and that the inducement take the form of a free copy of the journal for all group delegates. S. N.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, April 22, at the Offices of the Association, 13, Arundel-street, W.C., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 7 p.m., and on Tuesday, April 23, an *Examination for the Advanced Certificate*, "Atesto pri Kapableco," at 6.30 p.m. Examiner: Mr. H. D. Lambert, B.A. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

Notice is hereby given that a Meeting of the Council of the B.E.A. will be held at the Offices of the Association, 13, Arundel-street, London, W.C., on Monday, April 8 at 6.30 p.m.

LA TRIA KONGRESO.

La Trio por La Tria konsilis, per la diversaj ĵurnaloj de la Esperantistaro, ke amikoj "*havu fidon*," kaj ni deziras danki ĉiujn, kiuj tiel afable skribis al ni por esprimi sian aprobon de nia klopodado. Ni jam, de tempo al tempo, celis doni kelkajn detalojn pri aranĝitaj kunvenoj ĉe *La Tria*, sed la tempo nun alvenis, kiam ni deziras doni provizoran programon. Kiam membroj de Kongreso loĝas tre malproksime estas tute necese frue prepari programon laŭ ĝenerala plano, sed kompreneble multaj aranĝoj estos poste efektivigataj, kiujn ni esperas anonci iliatempe.

Kvankam la oficialaj tagoj de *La Tria* estas *Lundo, Aŭgusto 12a, ĝis Sabato, Aŭgusto 17a*, ni esperas, ke multaj amikoj venos al Cambridge je Sabato, la 10an de Aŭgusto. Ili tiam povos komforte loĝiĝi kaj koni iom pri la urbo kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj antaŭ ol komenci la laboron. Ni aranĝos kelkajn neoficialajn kunvenojn por tiuj fruuloj Sabaton.

Dimanĉon, la 11an de Aŭgusto, okazos Esperantaj Dioservoj. Pastro J. Cyprian Rust, prezidanto de la *Eklezia Komitato*, jam preparis lertan tradukon el la Angla Preĝlibro, kiun ni baldaŭ presigos kun kolekto da himnoj, kanteblaj laŭ tre konataj melodioj. Se kelkaj samideanoj havas originalajn aŭ tradukitajn himnojn kaj bonvolos sendi ilin por nia ekzameno, ni danke enmetos ilin en la kolekton, se eble. Katolikajn himnojn oni sendu al *Abato Peltier, St. Radegonde, apud Tours, France*. Niaj vizitantoj povos fari promenadojn en la urbo kaj kamparo, sed ni esperas, ke kiel eble plej multaj ĉeestos en la preĝejo matene.

Lundon, la 12an de Aŭgusto, oficiala akcepto de la Esperantistoj okazos ĉirkaŭ la dua horo posttagmeze. La oficiala malfermo de la Kongreso okazos vespere aŭ en la Urbodomo aŭ en la Teatro, aŭ en la ambaŭ, se tion postulos la grandnombreco de la Kongresanoj. Ĉiumatene, okazos en la Urbodomo la oficialaj agadaj kunvenoj de la Kongreso. La posttagmezoj, de mardo, merkredo kaj vendredo estas dediĉitaj al la kunvenoj de la specialistaj societoj, kiuj deziras kunveni, kaj estas nepre necese, ke iliaj sekretarioj frue sciigu nin kiom da kunvenoj ili deziras havi.

La vesperoj de mardo kaj ĵaŭdo estos okupataj de teatraj ludoj kaj koncertoj, kaj ni petas ke la prezidantoj aŭ sekretarioj de la ĉiunaciaj grupoj bonvolu sciigi nin, ĉu iuj el iliaj talentaj membroj ĉeestos. Ni intencas frue prepari la programojn de tiuj festoj, kaj tre ŝatos internacian kunlaboron. Granda ekskurso en la *Gardenan Urbon** okazos posttagmeze je mardo, la 13an, kiam estos speciala ekspozicio de modelaj dometoj. Granda ekspozicio de britaj sportoj okazos posttagmeze je ĵaŭdo Aŭg. 15, kaj ankaŭ oni aŭdos la ŝanĝ-sonoradon de la famaj sonoriloj de Great St. Mary preĝejo. Granda nokta substela festo okazos merkredon, Aŭg. 14. Diversaj koncertoj, anglaj kaj internaciaj, kompreneble tie okazos, kaj la tuta afero kredeble estos tre memorinda. Unu posttagmezon—kredeble merkredon, okazos oficiala ekskurso al Ely, kie lia Dekana Moŝto afable proponas persone konduki nin tra la katedralo.

La Trio por La Tria advised friends, through the various Esperantist journals, to "have faith"; and we wish to thank all who have so kindly written to express their approval of our work. We have already, from time to time, endeavoured to give some particulars of the meetings arranged at *La Tria*, but the time has now come when we wish to give a provisional programme. When members of a Congress dwell far off, it is essential to prepare a programme as early as possible on broad lines; but, of course, many additional arrangements will later on be effected, which we hope to announce in due time.

Although the official days of *La Tria* are *Monday, August 12, to Saturday, August 17*, we hope that many friends will come to Cambridge on Saturday, August 10. They will then be able to get comfortably housed, and learn something of the town and its environs before starting work. We shall arrange some non-official meetings on Saturday for these early visitors.

On Sunday, August 11, the Esperanto Divine Services will be held. The Rev. J. Cyprian Rust, Chairman of the *Ecclesiastical Committee*, has already prepared an able translation from the English *Book of Common Prayer*, which we shall shortly publish, together with a selection of hymns suitable for well-known tunes. If any friends have original or translated hymns and will kindly send them for examination, we will thankfully include them in the collection, if possible. Roman Catholic hymns should be sent to the Abbé Peltier, St. Radegonde, pres Tours, France. Our visitors will be free to walk about the town and country, but we hope that as many as possible will attend church in the morning.

On Monday, August 12, the official reception of Esperantists will take place about 2 p.m. The official opening of the Congress will take place in the evening, either in the Town Hall or Theatre, or in both should numbers require. Every morning the official Business Meetings of the Congress will be held in the Guildhall. The afternoons of Tuesday, Wednesday and Friday are devoted to the meetings of the specialist groups which wish to meet, and it is absolutely necessary for their Secretaries to inform us betimes how many meetings they desire.

The evenings of Tuesday and Thursday will be spent in plays and concerts, and we beg the Presidents or Secretaries of each of the national groups to kindly inform us whether any of their talented members will be present. We intend to prepare the programmes of these performances early, and will greatly appreciate international help. A great excursion to the Garden City will take place on Tuesday afternoon, August 13, when there will be a special exhibition of model cottages. A great exhibition of British sports will take place on Thursday afternoon, August 15, and also the ringing of the changes will be heard from the celebrated bells of Great St. Mary's Church. A grand night *al fresco fête* will be held on Wednesday, August 14. Various concerts, English and international of course, will there be held, and the entire function promises to be most memorable. On one afternoon, probably Wednesday, will take place an official excursion to Ely, where the Very Reverend the Dean kindly proposes to guide us through the Cathedral.

* Vidu apartan artikolon en tiu ĉi numero.

Ĉiutage ni intencas organizi interesajn ekskursojn sur la rivero kaj kamparo, kaj kelkaj firmoj permesos, ke Esperantistoj vizitu kaj esploru iliajn magazenojn, k.t.p. Ĉiutage oni sukcesos trovi sufiĉe da farindaĵoj! Granda Nacivesta Balo okazos vendredon, kaj ni tre insiste petegas, ke ĉiu Kongresano venu ne fantazie sed nacie vestita. Pri tiu ĉi afero ni poste donos pluajn detalojn. La oficiala fermo de la Kongreso okazos sabaton matene, kaj kredeble la plimulto el la Kongresanoj tuj forveturos Londonon per specialaj vagonaroj.

Tiam la oficiala laboro de *La Trio* estos finita. Poste komenciĝos nova epoko, kaj la londonaj samideanoj klopodos, sub la prezido de *Triano* Mudie, gajigi por niaj amikoj ilian londonan ĉeeston. Kredeble ĉiuj estos iom laciĝintaj sabaton, kaj pro tio nenia grava kunveno okazos, sed ni permesos al niaj vizitantoj iom spiradi antaŭ ol konduki ilin, la morgaŭan tagon, en la plej ŝatindajn el niaj allogaĵoj. Dimanĉo en Londono estas tre bona tago por viziti la Zoologiajn Ĝardenojn, Botanikajn Ĝardenojn en Kew, kaj Hampton Court. La muzeoj de pentraĵoj, k.t.p., estas malfermataj posttagmeze kaj do eĉ se pluvos, oni ne devos resti en lito. Tiaj ekskursoj kaj vizitoj daŭros ĝis la frua mateno de merkredo, Aŭg. 21, kaj la ĉefa kunveno kredeble okazos lundon nokte, en vasta salonego, en kiun povos ankaŭ veni neesperantiĝintoj.

La grandaj ekskursoj tra Anglujo komenciĝos merkredon, Aŭg. 21, kaj kelke da ili daŭros ĝis Aŭg. 27, je kiu dato la rabatoj ceditaj de la fervojaj kompanioj finiĝos. Inter tiuj ĉi ekskursoj estas vizitoj al Stratford-on-Avon, Warwick, Oxford, Kimrujo kaj, eble, al la Laga Regiono Angluja. Jen skeleto de niaj planoj.

Ni esperas, ke la Kongresanoj aprobos. Pri la multaj detaloj kaj kunvenoj poste aranĝotaj—inter kiuj estas festo proponita de lia Urbestro Moŝto en Cambridge, kiu kun kelkaj aliaj eminentaj personoj, deziras akcepti nin—ni poste donos sciigojn.

Al ĉiuj oficialaj kunvenoj la *Kongresa Bileto* rajtigas la eniron. Post longa pripensado, *La Trio* decidis, ke la prezo de tiu bileto estos po la duono de la ĉefa ora monero de la diversaj landoj, el kiuj venos la Kongresanoj. Ekzemple, Angloj pagos 10 ŝilingojn, Francoj 10 frankojn, Germanoj 10 markojn, Rusoj 5 rublojn, Svedoj 10 kronojn, kaj Amerikanoj \$2½, k.t.p. Personoj malpli ol deksepjaraj pagos nur la kvaronon. Ordinare ĉe gravaj kongresoj la kotizaĵo estas almenaŭ la duoblo de tiu, kiun ni elektis, kaj certe neniu povos prave pretendi, ke la kosto estas tro granda, kiam oni konsideras la rajtojn kiujn ĝi donas rilate al fervojaj rabatoj, kunvenoj, ekskursoj, kaj tiel plu. Oni ankaŭ devas ne forgesi la gravan deficiton, kiun postlasis la Ĝeneva Kongreso kaj konsenti, ke deficiton post la *Tria* ne estas tre kuraĝiga afero aŭ por la *Kvara*, aŭ por Esperanta progresado mem.

Amikoj, do havu fidon, helpu nin kaj venu! Ni plene fidas, ke ĉiuj estos kontentaj. Oni jam ofte skribas al ni pri la kredebla kosto de la loĝado kaj manĝado en Cambridge. Estas iom frue fari anoncojn pri tio, sed ni intencas dividi niajn klientojn—t.e. la Esperantistojn, kiuj deziras, ke ni trovu por ili komfortajn loĝejojn kaj zorgu pri iliaj manĝoj—en tri klasojn.

Unue estos tiuj personoj, kiuj deziras loĝi en hoteloj, loĝejoj kun nutraĵo kaj la pli karaj apartementoj.

We intend to organise interesting daily excursions on the river and into the country, and some firms will allow Esperantists to visit and examine their workshops, &c. Every day we shall find ample to do. A grand National-Costume Ball will take place on Friday, and we urgently beg all Congressists to come, not in fancy but in national costumes. Concerning this we will give particulars later. The official closing of the Congress will be on Saturday morning, and the majority of members will thereafter journey to London by special trains.

The official work of *La Trio* will then be over. A new era then begins, and London friends will endeavour, under the presidency of *Triano* Mudie, to make our friends' London stay a gay one. All will probably be somewhat tired on Saturday and thus no important meeting will take place, but we shall let our visitors breathe awhile, before taking them on the morrow to the most delectable of our attractions. Sunday in London is a very good day to visit the Zoo, Kew and Hampton Court. The numerous museums of painting, &c., are open in the afternoon, so that even if it rain, we shall not have to stay in bed. Such excursions and visits will last until the early morning of Wednesday, August 21, and the main gathering will probably be held on Monday night, in a large hall into which non-Esperantists will also be admitted.

The great excursions through England will begin on Wednesday, August 21, and some of them will last until August 27, on which date the rebates on railway tickets terminate. Among these excursions will be visits to Stratford-on-Avon, Warwick, Oxford, Wales, and possibly to the English Lake District.

Here is a skeleton of our plans. We trust that Congressists will approve. As to the many details and meetings still to be arranged—among which is a *fête* proposed by the Worshipful the Mayor of Cambridge, who, with some other eminent persons, wishes to welcome us—we shall give particulars later.

To all official meetings the *Congress Ticket* will give right of entry. After long consideration *La Trio* has decided that the price of this ticket shall be the half of the standard gold coin of the different countries whence come our members. Thus Britishers will pay 10s., French 10 frs., Germans 10 m., Russians 5 rub., Swedes 10 kr., and Americans 2½ dollars, &c. Persons under seventeen pay one-quarter price. As a rule, at great Congresses, the subscription is at least double that which we have chosen, and certainly no one will be able to say that the cost is too great, after considering the privileges it gives in reduction on railway tickets, meetings, excursions and so forth. One must also remember the heavy deficit which remained after the Geneva Congress, and admit that a deficit after *La Tria* would not be encouraging either to *La Kvara*, or even to Esperanto progress itself.

Let our friends, therefore, have faith, help us, and come. We have perfect faith that they will be satisfied. We have often been written to concerning the probable cost of living in Cambridge. It is premature to make announcements on this matter, but we intend to divide our clients—i.e., the Esperantists who wish us to find them comfortable rooms and to look after their meals—into three classes.

Firstly, those persons who wish to lodge in hotels, boarding houses, and higher priced lodgings.

Due, tiuj, kiuj elektis loĝi en la ordinaraĵoj loĝejoj—kiuj estas tre komfortaj kaj kutime estas okupataj de la universitatanoj.

Trie, tiuj, kiuj deziras, ke ni ne zorgu pri iliaj manĝoj kaj kiuj deziras loĝi komforte, sed kiel eble plej malkare. Hodiaŭ ni anoncos nur pri la Klaso B (*la dua*), kaj sciigos, ke ni havas la provizoran intencon eldoni libreton de biletoj, kiuj estos akceptataj ĉe niaj oficiale rezervitaj loĝejoj por lito-kaj-frua-matenmanĝo, kaj por tagmanĝo kaj por vespermanĝo—akceptebla ĉe la "*Corn Exchange*," la plej granda konstruaĵo en Cambridge tute proksime de la Urbodomo, kiu ni aliformigos en grandegan manĝosalonegon, en kiu ĝis unu milo da personoj povos ĉiutage kune manĝi. La kosto de tiu bileto estos proksimume 50 frankoj (kredeble iom malplie).

Klaso A estos plimultekosta, kaj Klaso C malpli. Kiam estos eble ke ni faru definitivajn anoncojn pri Klaso B, kaj eldonos kotiz-paperojn, ni esperas povi efektivi la dezirojn de ĉiuj klientoj, se ili bonvole klarigos ilin al ni.

De Aprilo la 15a, S-ro. W. W. Mann, antaŭe sekretario de la Pariza Presa Societo, fariĝos nia helpanto kaj klopodos por kontentigi ĉiujn demandantojn.

Triano Pollen forvojaĝis Egiptujon en Januaro kaj nun estas en Hindujo. Li faras eksterordinaran propagandon en tiuj orientaj landoj, pri kiu ni esperas presigi detalan raporton, kiam ni havos iom pli da spaco je nia dispo.

Ĉiujn Esperantistojn korege salutas,

LA TRIO POR LA TRIA.

13, Arundel-street, London, W.C.

Secondly, those who have decided to stay in the ordinary lodging-houses, which are very comfortable, and are usually occupied by members of the University.

Thirdly, those who wish us not to look after their meals, but who wish to lodge comfortably, but as cheaply as possible. We shall to-day treat Class B, and beg to intimate that we have the provisional intention of issuing books of coupons for bed and light breakfast, acceptable in lodging-houses officially reserved by ourselves, and for lunch and dinner available in the Corn Exchange, the most commodious building in Cambridge (adjacent to the Guildhall), which we shall transform into a great dining-hall in which up to a thousand persons can dine together. The price of this book of coupons will be approximately £2, probably less.

Class A will be more expensive, and Class C less. When we are able to make definite announcements as regards Class B, and have issued membership application forms, we hope to be able to carry out the wishes of all our friends, if they will kindly acquaint us with them. From April 15 Mr. W. W. Mann, formerly Secretary of the *Preso Societo* (Paris), will be our Assistant, and will endeavour to satisfy all inquirers. *Triano* Pollen left for Egypt in January, and is now in India. He has effected remarkable propaganda work in these Eastern lands, of which we hope to publish a detailed report when we have more space at our disposal. All Esperantists are cordially greeted by *La Trio por La Tri*, 13, Arundel-street, Strand, London, W.C.

GUARANTEES RECEIVED FEBRUARY 15 TO MARCH 14, 1907.—*Brought forward*, £1,330; R. Tata, £100; K. D. H. Dubash, £15; G. Ledger, £10; Miss E. O'Brien, £10; Lloyd Owen, M.D., £10; Miss M. Reeve, £10; J. A. Thill, £10; Mrs. E. A. Tilby (Plymouth Group), £10; J. F. Treverton, £10; total, £1,515. The Trio most heartily thank all guarantors.

La venontan monaton ni intencas presi nomaron de la *Donacintoj*.

"A SPECIOUS BAIT."

In the February number of *L'Esperantiste*, S-ro. de Beaufront has an able article entitled "Tre bela tromplogilo" (a specious bait). In it he exposes the deceptive character of certain new schemes for an international language, which, as an inevitable result of the growing success of Esperanto, appear from time to time in ever-increasing numbers, and, we may add, disappear after their first fizzle like the proverbial rocket-stick. The author shows how he could, were he so minded, hoax the public, and especially the learned class, with one or even several schemes of this kind, which he could elaborate in the course of a few months, and which the majority of persons would at once declare to be better than Esperanto. This he would do by submitting specimens of his "languages," which could be read at sight and without reference to a vocabulary. The more learned the person whose opinion was sought, the easier would be his deception,

unless he happened to have reflected upon the true principles of international language.

Certain root-words are necessary for the groundwork of a language, and these should be so selected as to possess in the highest degree the character of internationality. But this is not equivalent to saying that every international word should be forthwith added to the vocabulary. We have, for instance, in Esperanto, the radicals *long-*, *fort-*, *riĉ-*, and a large number of other words which admit of opposites. Having learnt this category, the Esperantist can at once form the opposites and thus save burdening his memory with a fresh list, such as *brev-*, *debil-*, *povr-* and so forth. But the schemer who caters for the accomplished linguist would annex the whole category of opposites in order to save his linguist (who, by the way, has less need for a key-language than other folks) the trouble of learning that *mal* means *the opposite of*; and in doing so he imposes on the non-linguist, that is, on the great majority, the labour of learning a large number of unnecessary words

The advantage in simplicity secured by the prefix *mal* is considerable, and a similar advantage is on the side of Esperanto with regard to the feminine suffix *-in*, and indeed to all the rest of the thirty affixes. By its great power of word-building, which it uses in preference to wholesale and indiscriminate importation, Esperanto not only increases its simplicity for the learner by diminishing the number of words which it is necessary to learn, but also liberates for other uses a vast fund of convenient international roots. Thus, by the practice of philological economy, we are enabled to express by different forms the various meanings which in the natural languages are often loaded upon a single word. Take as an instance the English word "humanity," which means the quality of being human (*homeco*), mankind collectively (*homaro*), the quality of being humane (*humaneco*); and bear in mind that this is by no means an isolated instance, but only an example of what constantly presents itself to the observant student, and the reasonableness of Zamenhof's 15th rule will at once become apparent.

The international language should serve the whole of the civilized human race as a necessity of their civilization, and should not merely be a curious toy for those who have the leisure, the material resources and the intellectual ability necessary for becoming linguists. Simplicity and precision are essential qualities; and these cannot be arrived at by any language-scheme which, aiming chiefly at immediate comprehensibility for those who are already well versed in foreign languages, adopts indiscriminately all international words with their traditional complications of diverse meanings.

A. E. W.

ESPERANTO AND THE CHRISTIAN ENDEAVOUR SOCIETIES.

In its last meeting, the European Council of the Society of Christian Endeavour hesitated as to the language in which the *European Christian Endeavour* should be published. There was a division of suffrage between Esperanto and English. Finally, however, it was decided that English should be adopted, at least for the present. But personally I have many reasons for supposing that this decision was by no means ultimate; yes, the more I think of it, the more I recall the experiences of our last World's Convention, the more I am convinced that we must at length adopt Esperanto as our C.E. international language, and consequently that our paper should be published in Esperanto. This opinion is not mine only, it is professed by many leading Endeavourers; and it is because of this that I intend to reserve in each number an Esperanto column in which information about Esperanto and in Esperanto will be published. Of course, if we finally publish this paper in that language, you, dear reader, and I also, would be obliged to master Dr. Zamenhof's language. All agree, however, that this is not a difficult task, and Messrs. Dutton, Wells, Stanley P. Edwards and others have given proofs of it. What joy when we shall be able to understand each other in the same tongue without any translation!

But as this, for many of you, means a new task, I should be obliged if you would let me know your opinion concerning it at your earliest convenience.

If this opinion prevails, then one "of the bars of iron" of the promise will be cut in sunder and we shall be nearer "the hidden riches of secret places."

CH. BRIQUET, Cité 4, Geneva.

I am interested in the paper *European Endeavour*, and shall be glad to see it in its new international form. I believe the ideal thing would be to have it printed in Esperanto, which would not only be cheaper than setting it up in three or four languages, but would certainly command a much larger circulation. I see in the *C.E. World* that Dr. Clark tells of meeting in one town in England over 100 Endeavourers who were learning the new language; in America hundreds are taking it up; and I feel sure that very many of those who are now studying the language would subscribe for a paper—the only Christian paper in the world—published in Esperanto. Not only would subscribers be found ready to take it in, but the reflex influence of reading about *European Endeavour* would create a greatly increased interest, among British and American readers, in the work on the Continent.

The only objection to the above is that some—perhaps most—of the leaders do not understand and cannot read Esperanto. This difficulty will first be got over when an Esperanto paper is started. Those interested in the work will devote a few hours' study to the subject, and in a week or two they will be able to read the language. The experience of all who have tackled the subject is that Esperanto is *easy to read*. The incalculable benefit of a paper in an international language would surely greatly outweigh such initial difficulties.

I venture to make this suggestion and beg you will think it over.

R. S. ANDERSON

UNU SEKVINDA EKZEMPLO.

Jam antaŭ la Kongreso en Genevo, kelkaj anoj el niaj Societoj por Kristana Agado interesiĝis je Esperanto, dank' al fervora propagando de S-ro. Pastro Horace Dutton. Dum monato Julio ili lernis zorge la novan lingvon kaj sekvis specialan kurson de S-ro. Edmond Privat. Ĉe la Kongreso la lingvo internacia jam ludis sian rolon kaj en speciala kunveno prezidita de S-ro. Rev. Clark, delegitoj ĉiulandaj decidis rekomendi la lernadon de Esperanto al ĉiuj Societoj de la tuta mondo, kaj espereble oni ĝin uzos en la venontaj Kongresoj.

Sed por bone scii la lingvon, oni devas ĝin utiligi kaj praktiki. Por tio tre bona estas korespondado en Esperanto inter diverslandaj kamaradoj, sed ankati tre bona estas la maniero uzata de la Ĝenevanoj, kiuj fondis sub la prezidado de S-ro. Pastro Ernest Sauvin sekcion de niaj Societoj en kiu oni nur parolas esperante. Jam kelkaj kunvenoj okazis, kaj en ili oni faris vere utilan kaj benitan laboron. Ni konsilas al niaj ĉiulandaj kamaradoj imiti tiun ĉi ekzemplon kaj fondi tiajn societojn por studadi la novan lingvon de la Kristanaro; ĉiujn eblajn informojn donos volonte la sekretario de la Ĝeneva sekcio: S-ro. Dupertuis, studento, Avenue du Mail, Genève (Svislando).

—From "*European Christian Endeavour*."

CHRONICLE.

London.—The London Esperanto Club is endeavouring to carry out its programme of fortnightly visits to museums, &c., as a preparation for the business of guiding their guests when they come to London in August. The general arrangement is that a visit is paid to the museum chosen, in order to plan out what can be best done in the shortest time, and an adjournment is then made to the *Eustace Miles* Restaurant for tea, and a general discussion (in Esperanto) of the suggestions of those present, Mr. Cowper and Mr. Torpey being the kind friends who do most of the work. The ballot papers for the group delegates to the British Esperanto Association were counted on March 15, and the names of those elected will be found in another part of the magazine. Friends are reminded that the Club meets every Friday, at 6.30, at St. Bride's Institute, Bride-lane, Fleet-street, where visitors are gladly welcomed. On March 23, there was a largely attended social meeting, which appears to have been much appreciated. Songs were given by Misses Farnes and Minch and Mr. G. Cox, a humorous dialogue in Esperanto by Dr. Alexander and Mr. Milburn, and a monologue in character by Mr. Hulme. Mr. H. B. Mudie made an interesting speech on the arrangements for the visit of the Congressists to London. Dancing was carried on to a late hour. Thanks are due to Mr. Croxford for kindly managing the whole affair. The weekly Sunday afternoon meetings at the Natural History Museum will be continued until further notice. On Saturday afternoon, April 27, Dr. and Mrs. Fuller, of Woolwich, have kindly consented to make arrangements for the meeting of Esperantists and their friends in Greenwich Park. Meeting-place, Painted Hall in Greenwich Naval College, at 3 o'clock, entrance at side gates of College. L.C.C. trams from the Embankment. Nearest Stations: Maze Hill (S. E. R.), Greenwich Park (L.C.R.). Tea at Ranger's Lodge, Greenwich, Park at 4.30, at 9d. per head.

Let no one forget the big meeting on the 11th at Munt's Hall, Olapham Junction. Bring as many of your non-Esperantist friends as possible and come early.

An Easter Convention.—A number of Esperantists associated with the National Clarion Cycle Club have arranged to hold an Esperanto Convention in connection with the Easter Meet of the Club at Matlock, Bath; and invitations have been issued to the 5,000 members to this effect. The attendance at last year's Club Meet at Warwick was 1,500, and as this year's is anticipated to be at least equally successful, the international language should receive a considerable amount of support as the result of this novel move. A Whitsun Meet is being arranged for Dunmow, in Essex, and we suggest that London Esperantists associated with the "Clarion" might emulate the example of Matlock, and so add to the interest of the southern gathering.

Bristol.—Good propaganda work has been done by the society here, during the last two months. Hundreds of "Whole of Esperanto for a Penny," have been sold, and although the society has derived no direct benefit, members are continually giving reports of independent groups having been formed, besides students and others learning the language privately. What may be considered the greatest success since the society was formed is that *The Bristol Weekly Mercury*, a penny paper with a wide circulation throughout the West, has consented to publish every week an Esperanto

paragraph. It is probable that a course of lessons will be published shortly. Both the paragraphs and the lessons will be contributed by the society. It is hoped that all Esperantists, especially in the West, will give the above mentioned journal their ready support.

Handforth.—The "Clarion" Group give notice of discontinuance of their classes during the summer months. Each of its members being cyclists they prefer the open air; but we think that we need not remind Mr. Kidd, who himself rides twenty miles to the class, that instruction in Esperanto can be imparted quite as well, if not better, on the wheel than round the table.

Rhos (North Wales).—On the occasion of the presentation of an illuminated address—in Esperanto—to their president on February 25, this group carried out a very pleasant musical evening, during which no less than twelve of the members spoke in Esperanto, including one newly joined recruit, who rattled off in fine style the sixteen words he knew best.

Newcastle.—A General Meeting was held on February 15, with a view to the reorganization of the Society. Mr. A. Christen, late of Aberdeen, and an enthusiastic Esperantist of long standing, has consented to act as president. The members meet on Wednesday and Friday evenings at rooms in Star Buildings, Northumberland-street, kindly placed at their disposal by Mr. Christen, and have arranged classes both for beginners and the more advanced. Also on Wednesday afternoons a ladies' class is conducted under the able supervision of Miss Blanche Barber. The *Rondiranto*, commenced last year, has proved a decided success and in the hands of the new Editor, Mr. R. W. Eland, still better results appear possible. The direct result of the excellent propaganda work of this society is evidenced by the formation of several groups in local towns.

Luton.—A meeting was held at the Commercial College on March 15, W. T. Lye, Esq., J.P., in the chair, to discuss the formation of an Esperanto Club. The local newspapers were well represented and several teachers, clergymen, and local commercial men were present. The outlook is very promising.

Leeds.—The Society wishes it known that anyone desirous of hearing Esperanto spoken will be heartily welcomed at Thoresby Rooms, 10, Park-street, every Monday and Friday.

Harrogate.—The Secretary reports a very satisfactory attendance of the group members during the season, and specially directs attention to the junior class, ages ranging from nine to fifteen years, one of whose members has published the first number of a monthly magazine entirely in Esperanto. This group has carried through four very successful socials during the winter.

Gateshead.—The Esperanto Society here, now in a flourishing condition, was formed early in December last, as the result of a lecture on "Esperanto," delivered in Unity Church, by that earnest and indefatigable worker, Mr. C. S. Pearson, of North Shields, to whom Esperantists on the whole of Tyneside are greatly indebted for his labours on their behalf. A comfortable room has been secured in which to hold the meetings, and the Rev. G. A. Ferguson and Dr. Arthur Green are instructor and President respectively. It may be mentioned that on "Peace Sunday," Mr. Ferguson preached to a large congregation on the importance of a universal language in the promotion of international peace, with reference, of course, to "Esperanto."

Liverpool.—On March 12, instead of the usual meeting at the University, the members of the club and a

few friends met in 6, Colquhoun-street, and took part in a programme of exceptional interest. Every item was purely in Esperanto—songs, recitations, charades—and much was the original composition of the performers themselves notably, the charades, Mr. G. D. Lewis's amusing song "Ling de Molenaar," and Mr. Griffin's adaptation of the humorous old ballad, "Vilkins and his Dinah." The various classes held by Miss M. L. Jones and Mr. Village continue to be well attended, and the conversational class under the direction of Mr. G. D. Lewis is highly appreciated. The club will not meet again until April 9, for which date there will be organised a discussion in Esperanto on some topic of the day. The vice-president, Mr. J. M. Dow, lectures and writes for the cause with untiring zeal. He has been invited by the local Turkish and Persian Consuls to deliver an address on Esperanto at the Mosque on April 3. The Liverpool Club committee intend to issue notices concerning the forthcoming lecture to local members of the Consulate Service generally.

Keighley.—With an attendance of ninety-eight, a very pleasant evening was spent by the society on February 19, on the occasion of their reunion and social, Mr. Hoskisson, of Wakefield, presiding. Mr. Joseph Rhodes delivered a most interesting speech in Esperanto on the subject of the second congress, rendering his theme the more delightful by lantern views of the photographs taken by himself on that occasion, the slides having been prepared by Mr. Carr, a member of the group. Several Esperantist friends from Shipley, Bradford, and Oakworth were also present.

Edinburgh.—This society, at their meeting on March 6, received a visit from that fervent propagandist, Mr. James Blaikie, M.A., F.B.E.A., secretary of the West Norwood Society. Mr. Blaikie is a London Scot, a native of Edinburgh, and deeply imbued with the "perfidivum ingenium Scotorum." It was natural, he remarked, speaking to the largely-attended group meeting, that the Esperanto movement should be strong in Scotland, for two Scotsmen, Sir Thomas Urquhart and David Dalgarno, were the pioneers of international language. In dignified and eloquent Esperanto he spoke for half-an-hour to the great enjoyment of all present. A vote of thanks was cordially given, on the motion of Mr. J. W. D. Kirkland, secretary of the Franco-Scottish Society, seconded by Mr. James Ford. The members supported it musically by singing, "Li estas bonegulo, konsentas ĉiuj ni." Mr. Blaikie did the society the honour of dedicating to it an original song entitled "Esperanto," the music being by Mr. F. M. Saxton, Buxton; the words of which we would have liked to include did space permit. In addition to addressing the group meeting, Mr. Blaikie spoke to the new elementary class of sixty members taught by Mr. Warden, and the advanced class of forty members, conducted by Mr. Elsson. In his address, *inter alia*, Mr. Blaikie pointed out the great desirability of obtaining not only an international language, but also an international system of weights and measures, and showed that as Esperanto is the only possible international language, so the metric system is the only possible international system of weights and measures, and should therefore be supported by all Esperantists. As the result of his address a petition to Parliament urging the immediate adoption of the metric system was largely signed by the members of the society.

Dublin.—A meeting of Esperantists, to which all interested in the subject of an International Language were invited, was held on March 9, at the rooms of the Modern Languages Society. The Ven. Arch-

deacon Wyane, D.D., who is an expert Esperantist, presided. He spoke of the generally admitted necessity for an international language, which he showed must be a neutral one. He drew attention not only to the facility, but also to the richness of Esperanto, and finally he concluded a most impressive address by referring to the peculiar power Esperanto seemed to possess of drawing people together. The following speakers also addressed the meeting: Messrs. Wilson, B.L., Egan and Dunlop, who spoke in English, and Messrs. Douglas, Blackham, F.B.E.A., and White, who spoke in Esperanto, which was much appreciated, and well understood by a number of those present. It was announced that the Modern Languages Society had decided to include Esperanto as an item of their programme, and that an Esperanto section would be immediately formed, full particulars of which could be obtained from the Hon. Sec., No. 28, Westland-row.

Loughborough.—On February 8, Secretary Mr. W. Stanley spoke on Esperanto at a meeting of teachers; and on February 15, at a meeting under the presidency of Mr. J. Upton, B.A., before an audience of 200, Mr. H. W. Cook convincingly demonstrated the utility of Esperanto as an international language, and the difficulties that precluded the adoption of any existing tongue to that purpose, giving various examples of the construction, the simplicity and flexibility of our language. A vote of thanks was proposed by Councillor B. B. Barrow, president of the Education Committee, and seconded by the Rev. S. W. Wigg.

Caxton Group.—The first social was very successfully carried through on March 11, at the rooms of the *Polyglot Club*, with a very interesting programme entirely in Esperanto. New members were gained and literature sold readily. This group unquestionably fills a very important role in our forward movement. Given every London compositor an Esperantist and much help will be afforded us. The energy of the secretary, Mr. S. R. Marshall, is well shown by the contributions appearing from time to time in the *British Printer* and the *Caxton Magazine*.

Chester.—An intermeeting of the various classes was made on February 9, when by confining the conversation almost entirely to Esperanto, and by the game of "Wordbuilding," much help was afforded the members in the acquirement of the language. Also on February 20, the group celebrated the first annual meeting by a grand social. The president, Mr. J. McKinley, gave an address of welcome in Esperanto, other speakers in the language being Miss Perry, the secretary, Mr. Jackson, and the Rev. Mr. Bage. Singing and music added a further charm to a very enjoyable evening.

Bradford.—The group secretary informs us that six classes are being held in various parts of the city, and that the class hitherto held in the Church Institute now meets on Fridays evenings, at 7.30 p.m., at Laycock's Café, Tyrrel-street, where also a committee consisting of two delegates from each class meets on the first Friday of each month at 6.30.

Eynesbury and St. Neots.—It is with great pleasure that we learn from the Rev. Arthur Edmonds that our friends here have decided to give practical effect to the proposal of *Tra la Mondo*, whereby may be secured the attendance at our next Congress of as many as possible of our adherents among the blind. The group members have agreed to a collection amongst themselves at each meeting with that commendable end in view. The object is so truly worthy of sympathetic support that no further word is needed from us to recommend the example set to the attention of other groups.

Hartlepool.—We learn from Mr. G. McDonald, 3, *Marine-crescent*, president of the group, that he has obtained permission to hold an Esperanto class, one day per week, at the Henry Smith Schools, and that he himself will be the instructor. He has every hope in the near future of inducing the favourable consideration of the Town Council to the question of Esperanto as a school subject, the Education Committee having already expressed their approval. We congratulate him upon the success already gained, and hope for early information from him as to general progress in the language and increase of membership.

Grimsby.—The first annual meeting of this society was held, by the kindness of Mr. and Mrs. Woodthorpe, at 322, *Willingham-street*, on Monday evening. The year's work showed progress, slow but sure. Sincere thanks are due to the editor of the *Grimsby News*, who has rendered valuable aid by allowing from time to time various articles upon the international language to appear in its columns. The series of lessons recently commenced at the Corporation Grammar School, by Mr. D. Evans, on Friday evenings, have been well attended, and much appreciated. Mr. W. A. Shipway, secretary. Ladies and gentlemen desirous of becoming members should communicate with Mr. Fred J. North, 76, *Earl-street*, who will be pleased to furnish full information.

Glasgow.—The society held a successful concert on March 11, in their room at the Alexandra Hotel, about 120 being present. Mr. John C. Scott, the president, addressed the meeting fluently in Esperanto. The programme consisted of various songs in our language, two of which were sung by Miss Mina McLaren, a young lady of fifteen years, followed by an entertaining recitation by Miss Allen, and various musical pieces. Dr. C. Fred Pollock contributed a racy speech in Esperanto. In the course of the evening a short business meeting was held to confirm the appointment of Mr. G. D. Buchanan, F.B.E.A., as Esperanto Consul for Glasgow. A new Esperanto class in connection with the local division of the "Clarion Scouts" is in course of formation.

A noted Esperantist at Bombay.—Dr. John Pollen, I.C.S., C.I.E., President of the British Esperanto Association, and recently a respected and well-known citizen of Bombay, put into the harbour on Thursday last on the Shah liner ss. *Shamur*. The good ship displayed on her forepeak bunting which proved too much for the nautical quidnuncs of the harbour, says a Bombay paper. It was a green flag of goodly proportions, with a white square in the centre, where again appeared one green star. What considerably heightened the mystery was the fact that the ss. *Shamur* had arrived from Jeddah and was carrying pilgrims who had just completed the *haj*. It was found that Dr. John Pollen was aboard, and that the right and title to float the bunting was beyond dispute. It was first run aloft in the harbour of Jeddah, where Dr. Pollen had gone with His Highness the Nawab of Bhawalpur, who was on a pilgrimage to Mecca. In Jeddah there was a combined fleet of forty vessels belonging to different nations, and the President of the British Esperanto Association was elected Admiral of the combined fleet. Hence the flag.—From "The Pioneer," March 1, 1907, Allahabad, India.

RECENT LECTURES.

February 9.—BIRMINGHAM, City Technical Schools. Lantern Lecture, Mr. W. C. Amery. Discussion. Literature sold.

February 10.—BIRMINGHAM, Sparkbrook School, Sunday Lecture Society. Lantern Lecture, Messrs. W. G. Amery and W. T. Fennell. Audience, 450.

February 17.—NEW WORTHY, L.R.C. Club. Mr. T. M. Laycock. Mr. T. Sheridan in the chair.

February 17.—SEELY OAK, Labour Church. Lantern Lecture by Messrs. W. C. Amery and W. T. Fennell. About 150 present.

February 26.—SEACOMBE, Cheshire, Presbyterian Church Literary Society. Mr. James M. Dow. Good audience.

February 27.—ST. HELENS, Free Church. Mr. James M. Dow. Chairman, Mr. Alfred Griffin.

February 27.—LIVERPOOL, Central I.L.P. Miss H. Fryer. Class formed.

February 27.—LEIGHTON BUZZARD, The School House, Mr. D. H. Lambert, B.A. Chairman, Mr. Robt. Douglas.

March 2.—BRIXTON, London, Freeman's Orphan School. Mr. E. L. Kearney, before the headmaster, Mr. R. E. Montague, and about 70 pupils.

March 5.—HAWICK, St. Mary's Hall, Social Reform Society. Mr. Robert Miles. Chairman, Mr. John Allison.

March 6.—CUCKFIELD, Sussex, Congregational Church Social Union. Mr. D. H. Lambert, B.A. Chairman, Rev. V. A. Barradale, M.A. The lecture was well attended and aroused much interest.

March 9.—THORNTON-LE-DALE, Old Grammar School, near Pickering. Mr. A. Tuke Priestman. Chairman, Mr. R. Hill, J.P.

March 13.—EDINBURGH, St. Mary's Church Literary Association, Bellevue. Mr. Jas. Malloch. Small, much interested audience of about 30.

March 13.—WIGAN, National Federation of Shorthand Writers' Associations. Mr. A. Griffin. Chairman, Mr. A. McQ. Hallam, A.N.S.A. Very successful meeting. Great interest evoked.

March 14.—WILLESDEN GREEN, Christ Church, Church Men's Society. Mr. M. C. Butler. Chairman, Rev. A. R. Browne.

March 14.—SUMMERBRIDGE, Wesley Guild Improvement Association. Mr. C. G. Bennett. Chairman, Rev. T. F. Watson.

March 15.—LONDON, Imperial Club, Loxham-gardens. Mr. D. H. Lambert, B.A. (Oxon.). Large audience and much interest shown.

March 16.—TOLWORTH, SURREY, Surbiton and District Teachers' Association (N.U.T.). Mr. F. M. Sexton, A.R.C.Sc. (I.).

March 18.—LIVERPOOL, I.L.P. Miss H. Fryer. About forty present; class of a dozen formed.

March 18.—SOUTH SHIELDS, Marine Engineers' Association. Mr. A. Christen. Chairman, Mr. A. R. Cullen, M.A.

March 20.—LONDON, Eustace Miles Restaurant, Chandos-street, W. Mr. D. H. Lambert, B.A. (Oxon.). Mrs. Miles in the chair. Good interest aroused, and new friends made for our Cause.

Carlisle mentioned in our last month's list should have been *Darlington*.

ALILANDAJ SCIIGOJ.

Gibraltar.—La 9an de Marto okazis grava kunveno en The Exchange kun la celo fondi Esperantan Societon tie ĉi. La Ĉefjuĝisto prezidis kaj ĉeestis multaj eminentuloj de la loko, inter ili: Monsinjoro Chincotta, Sinjoroj H. T. Bartle Frere, E. M. Hutton, A. Hasluck, J. A. Patron, A. C. Carrara, J. Discombe, A. Porral, C. J. Edwards (kunvokinto de la kunveno), W. H. B. Edwards, J. Gaggero, J. Bonici kaj Subkolonelo Chapman. Post multaj favoraj paroladoj, la propono de S-ro. A. C. Carrara pri la fondo de "Gibraltar Esperanto Society" estas akceptita unuvoĉe. La provizora sekretario estas S-ro. C. J. Edwards. Ni kore deziras por la nova societo la plej bonan sukceson.

Travancore, Hindujo.—Ni ekscias pri la fondo de Esperanta Societo en tiu ĉi ŝtato. Nur unu el la anoj estas Eŭropano. Ĉiuj estas tre seriozaj lernantoj kaj faras bonajn progresojn per helpo de rondiranto. Pli poste ni esperas povi sciigi pluajn detalojn.

Ĉikago.—Dank' al la penadoj de S-ro. Floyd B. Hardin, nova societo fondiĝis en la ĉi-tiea Universitato. Estas jam pli ol kvindek anoj el naŭ diversaj nacioj. La societo estos reprezentata de Franklin Shaw ĉe la venonta Kongreso en Cambridge. La korespondanta sekretario estas S-ro. Abe L. Fridstein, 4,934, Forrestville-avenue.

Seattle, U.S.A.—La sekretario, S-ro. Wm. G. Adams, sendis interesajn detalojn pri la ĉiama progresado de tiu societo. La unua publika elmontrado de Esperanto ĵus okazis, konsistante el kantoj, paroladoj kaj la prezentado de sceno el *Hamleto*, antaŭ aŭskultantaro da 400. La grupo nun havas 141 anojn. Okazos granda ekspozicio en Seattle en 1909, kie oni intencas fari grandan reklamon por nia lingvo. Ankaŭ en la venonta somero okazos tie ĉi la nacia kunvenego de la Societoj de Kristana Celado, en kiu oni aranĝis kelkajn diservojn en Esperanto.

GRAVA SCIIGO.

Tutmonda Esperantista Poŝkalendaro por la jaro 1908a.—En la fino de l' nuna jaro la firmo Esperanto Verlag Möller & Borel, Berlin, eldonos tutmondan esperantistan Poŝkalendaron por la venonta jaro. Ĝi enhavos en praktika kaj oportuna formato kaj aranĝo interesan materialon por Esperantistoj, diversajn sciigojn internaciajn, kiujn oni alie devas serĉi en multaj apartaj verkoj: tabelojn, adresojn, k.t.p.

Ni supozas, ke la tekstoj plene kontentigos ĉiujn Esperantistojn, kiuj volas ĉiam tuj sciigi pri kelkaj necesaj faktoj tuŝantaj la esperantan aferon aŭ havantaj signifon internacian en klara, pririgardebla maniero. La redaktadon prenis sur sin S-ro. J. Schröder, Wien, VII. Kaiserstrasse 10, kiu volonte akceptos proponojn aŭ dezirojn de nia legantaro por tiu ĉi celo kaj plenumos ilin laŭ ebleco.

Ni insiste petas ĉiujn grupojn, klubojn, konsulejojn aŭ informejojn, sendi la precizajn adresojn al la nomita redaktoro, samtempe la hoteloj kaj firmoj, kiuj uzas Esperanton parole aŭ skribe, estas petataj sciigi lin pri tio.

Anoncoj por la Kalendaro estas akceptataj jam nun de *Esperanto Verlag Möller & Borel, Berlin S., Prinzenstr. 95.* La prezo de l' Kalendaro estos malalta, tial, ke ĉiu Esperantisto en la mondo povu aĉeti ĝin.

IMPORTANT NOTICE.

Mass Meeting of Esperantists.

A mass meeting and free concert for Esperantists and friends will take place on **Thursday, April 11, at 7.30 p.m.,** at Munt's Hall, opposite the main entrance to Clapham Junction Station (L.C.C. trams and motor-buses from all parts pass the door).

All Esperantists are urged to be present, and to bring at least one interested friend. The main object of the meeting is to draw public attention to the forthcoming Congress at Cambridge. The daily Press will be notified, and it is hoped a thousand Esperantists and others interested will be brought together. The "Wandsworth Orchestra" will attend, under the direction of Mr. T. Maskel-Hardy. Two hundred fauteuils and six hundred other chairs will be provided. Those wishing for fauteuils must apply early, as these will be reserved for programmes numbered 1-200. Programmes will be forwarded in order of application, on receipt of stamped addressed envelope to

MR. GEORGE J. COX,
The Homestead,
Westover Road,
Wandsworth, S.W.

KONSULEJOJ EN GRANDA BRITUJO.

(Fonditaj laŭ la konsiloj de la Kongreso de Ĝenero.)

Glasgow.—S-ro. G. Douglas Buchanan, F.B.E.A., 7, Garthland-street (apud Ĉefpoŝtoŝticejo). Teleg. "Esperanto, Glasgow."

Leicester.—S-ro. A. T. Shorthose Smith, 20, Halford-street.

La Esperantista Klubo de Calais ĉe Folkestone.—La Esperantista Klubo de Calais organizas por la 20a de Majo, London de Pentekosto, grandan ekskurson al Folkestone, nia bela urbo apud maro, kaj ankaŭ Dover. Ĝi klopodas multe por grupigi kiel eble plej multajn Esperantistojn. Jam la granda kaj sindona prezidanto de Bulonjo ĉe l' Maro, kaj ankaŭ cent gesamideanoj respondis al la invito de tiu klubo. Tiu promonado tre certe sukcesos, ni do invitas niajn gesamideanojn veni grandanombre por saluti niajn francajn amikojn. La hotelistoj kaj la restoraciistoj de Dover kaj Folkestone estas petataj sendi kiel eble plej rapide la prezojn por la matenmanĝo kaj tagmanĝo, kun aŭ sen trinkaĵoj, al S-ro. *Albert Heneman, sekretario de Esperantista Klubo de Calais, 111, Bde. Lafayette, Calais, France.* Ni respondas nur al leteroj kaj avizoj SKRIBITAJ ESPERANTE. (Avizo sendita de la Klubo en Calais rekte al la Redakcio.)

Al la Esperantistaj Studentoj.—Ĉiuj studentoj-Esperantistoj aprobantaj la ideon de fondo de TUTMONDA STUDENTA GRUPO estas petataj skribi al S-ro. R. Sakoviĉ (Societo "Espero," Bol. Podjaĉeskaja, domo 11, 24, St. Peterburgo, Rusujo), aldonante se eble poŝtmarkon por respondo.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

NEW MEMBERS.

G. J. COX, *The Homestead, Westover-road, Wandsworth, S.W.*; OWEN ROBERTS, 2, *The Limes-avenue, New Southgate, N.*; Mrs. Dr. GEORG HELM, *Barkly East, Cape Colony*; S. R. MARSHALL, 92, *Longhurst-road, Lee, S.E.*; J. S. BARNETT, *Boys' School, Silver-street, Ely, Cambs.*; A. W. LYNDRIDGE, 3, *Cheltenham-road, Southend-on-Sea*; JOH. H. SANDOW, *Stadhouderstrade 142, Amsterdam*; SINTON DOUGLAS, 21, *Greenmount-road, Terenure, Dublin*; Miss MARY C. JOLLY, 6, *Admiral-terrace, Edinburgh*; the Right Rev. the BISHOP OF SINGAPORE AND SARAWAK, *Bishop's House, Singapore*; Mrs. ILLIE McILROY, 38, *Devonshire-street, South Shields*; Mrs. F. HANNAY ROBERTSON, *Kingsmuir House, Bird-street, Port Elizabeth, S.A.*; Miss E. CAMERON MAWSON, *Ashfield, Gateshead-on-Tyne*; Miss L. M. BEDWELL, 55, *North-hill, Colchester*; B. H. GOOD, *Eastern Telegraph Company, Mombasa, B. E. Africa*; WM. H. SLOAN, No. 71 bis, 2d, *Apostolado-street, Aguascalientes, Mexico*; D. R. STEPHEN, *Pembroke College, Cambridge*.

NEWLY ELECTED FELLOWS.

S. R. MARSHALL, *Lee, London, S.E.*; A. W. LYNDRIDGE, *Southend-on-Sea*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

(*Atesto pri Kapableco.*)

A. W. LYNDRIDGE, *Southend-on-Sea*; STANLEY LANE POOLE, M.A., *Wicklow*; Mrs. C. DE BRUNNER, *Gorleston*; ARNOLD CHRISTEN, *Newcastle*; J. C. SCOTT, *Glasgow* (with distinction).

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Mrs. MARIAN HALL, Dr. W. WINSLOW HALL, *Hampstead*; J. C. WILSON, *Wembley*; Miss L. AFFOLTER, Miss M. W. TAYLOR, *Brondesbury*; Miss M. L. BLAKE, *London, N.W.*; PERCY ARUNDALE, *Heywood*; J. M. PITT, W. G. HANBURY, *Mitcham*; A. H. HUGHES, *Herne-hill*; N. W. TEALBY, *W. Norwood*; M. GUIDET, *Stockwell*; Miss CHRISTINE J. JACKSON, *Anerley*; G. Y. F. CAMPBELL, ANDREW WILSON, A. C. INNES, *Leith*; Miss J. A. McEWEN, *Dalmeny*; R. R. MACPHERSON, J. DISHART, Mrs. H. S. THOMSON, R. HENRY, C. T. MACGREGOR, Miss M. THOMSON, D. H. WATSON, Miss W. JEFFREY, Miss B. DISHART, R. S. BRUCE, Miss J. L. DUNCAN, Miss M. G. MORE, M. HERON, Miss J. H. FRASER, Miss A. H. JONES, Miss EDITH M. ALLAN, Miss A. A. ADAM, Miss I. GOODLET, L. J. CAW, Miss M. H. H. WATSON, J. W. FRASER, Miss A. ROBB, Miss M. FRASER, H. CHEYNE, Miss M. M. FRASER, Miss R. C. FORBES, H. SIMONS, J. H. FRED, Miss R. SIMPSON, Miss G. DONALDSON, Miss J. H. DAVIDSON, L. CAW, *Edinburgh*; E. E. LOCK, *Tufnell Park*; F. C. STEWART, *Beeston*; A. H. HARRIS, *Nottingham*; HERBERT GRANT, *Lincoln*; L. J. SIMONS, *Stoke Newington*; W. BRIGGS, G. W. BUTLER, *Highbury*; R. H. PAUL, *Harringay*.

Certificates will be sent as soon as possible, but as they have to be signed by the President, who is still abroad, there must be some delay.

THE COUNCIL, B.E.A.

The usual Council meeting was held on March 11, when the following were present: Mr. C. E. Cowper (chairman), the Misses Lawrence and Schafer, and Messrs. Wackrill, Sexton, Bullen, Warden, Blott, Phillimore, Chatterton, Lambert, Rolston, Millidge, Mudie, and Nicholl.

The Legal Committee was instructed to get the Association registered on May 1, so as to correspond with the commencement of our business year.

Mr. Bullen made the usual reports of the Examinations and Book Sales Committees.

Mr. Mudie gave some interesting information re progress of the Congress arrangements, particulars of which are to be seen elsewhere in this number.

The Education Committee reported its doings during the past month, including the drawing up of a set of twelve correspondence lessons, which were being printed; further, that it was proposed to hold an examination of each pupil at the end of the course.

Mr. Wackrill reported that he had written a "Concordance to the Ekzercaro," and suggested that the Association might publish same. This was accepted in principle, and the work was handed over to the Book Sales Committee.

A letter from Mr. Page, of Edinburgh, was submitted, by which he offers, free of charge, to the Association his rights in the publishing of "Mia Esperantistino." This was accepted with thanks, and it was decided to at once reprint it, in order to meet the demands for same.

S. N.

DELEGATE COUNCILLORS.

Names of Delegate Councillors whose election has been notified to the Association as the names for the coming year:—

Acton.—Mr. L. A. Gill.
Battersea.—Mr. W. Phillimore.
Brighton and Hove.—Mr. H. W. Southcombe.
Brixton.—Mr. E. W. Eagle.
Caxton.—Mr. S. R. Marshall.
Deal.—Mr. C. E. Cowper.
Edinburgh.—Misses E. S. Muir, E. D. Deans, M. C. Jolly and A. B. Mackenzie, and Messrs. W. Morrison, W. M. Page, J. Ford, A. Easson and C. T. Macgregor.
Glasgow.—Miss Dalgleish and Messrs. G. D. Buchanan, W. Toner and T. Yuile.
Harrogate.—Mr. R. H. Swainson.
Hastings.—Mr. A. J. Adams.
Higher Openshaw.—Mr. C. Slater.
Kingston-on-Thames.—Mr. H. F. Lowe, M.A.
Leeds.—Messrs. T. Hoskison and J. Woodhead.
Leicester.—Mr. H. W. Diamond.
London.—Misses Schafer and Lawrence, and Messrs. Lambert, Mudie, Wackrill, Bullen and Millidge.
Malta.—Mr. D. H. Lambert, B.A.
Manchester.—Mr. C. Slater and Mr. W. Bailey.
Newcastle.—Mr. A. Christen.
Rhos.—Mr. G. Meirion Griffith.
West London Group.—Mr. S. Maitland.
West Norwood.—Mr. H. F. Höveler.

LIBRARO KAJ GAZETARO.

Esperanto Manuel: Cours pratique et complet en 15 leçons, par Gabriel Chavet et Georges Warnier.—Oni atendis trovi tiun ĉi libron bona, rajte, pro la nomoj de la aŭtoroj, kaj prave—ĉar ĝi estas bonega. Ĝi prezentas la lingvon Esperanto de la franca flanko, en maniero simpla, klara kaj interesa. Preseraroj estas malmultaj kaj pleje negravaj.—A. E. W.

Franca Gramatiko por Esperantistoj. Verkita de Paul Boulet, kun Antaŭparolo de Rektoro E. Boirac.—Kiu ne deziras ĉiam mortigi du birdojn per unu ŝtono? Tion Esperantistoj ne Francoj povas nun fari, dank' al tiu ĉi bonega libreto, kiu tamen ne sufiĉas tute al sia celo, antaŭ ol la aŭtoro plenigos ĝin per aldono enhavanta ekzercaron, ĉar la dirita verketo estas tute teoria. Sed, eĉ tiel ĝi estas utilegema, kaj, entute, tre bone verkita, klara, preciza kaj rimarkinde simpla. La ĉapitro pri "Elparolado" estas sendube la plej grava por lernantoj, kaj mi limigos miajn rimarkojn al tiu fako des pli grava, ĉar ĝi pruvas laŭ nediskutebla maniero, ke Esperanto taŭgas pli ol ĉia alia lingvo por fonetika instruo. Dum miaj instruaj jaroj mi ekzamenis pli ol cent francajn gramatikojn por Angloj, Germanoj, k.t.p., kaj estis ĉiam malkontenta pro iliaj metodoj, tial mi mem skribis libron pri franca elparolado en kiu mi anoncis, ke estas neeble instrui elparoladon per libro! Nu, Sinjoro. Boulet preskaŭ sukcesas, mi povus diri plene sukcesas, se li ne estus dirinta, sur paĝo 17, *ang, ong, ung*, por la tielnomataj nazaj sonoj. Rilate al la ĉapitro pri verboj mi konsilas por la pluaj eldonaĵoj, kiuj sendube necesiĝos, ke la aŭtoro donu pli koncizan, sintezan vidaĵon de la kvar konjugacioj sur unu paĝo. Mi ankaŭ vane serĉis la *passé défini*! Ĉu ĝi estas neniigita?—A. C.

Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm. Tradukis el la germana lingvo D-ro. Kabe.—De longe oni rimarkas en nia literaturo mankon de legaĵo samtempe interesa, facile legebla kaj bonstila, kiu taŭgus por la infanoj. Sed la riproĉo jam ne estas farebla, ĉar nuntempe tiaj libroj pli kaj pli ofte eldoniĝas. Kun aparta plezuro ni atentigas nian legantaron al la apero de la suprenomita libro. Pri la traduko mem estas tute nenecese paroli; la nomo mem de l' tradukinto garantias ĝian bonegecon. Certe D-ro. Kabe faris tre saĝe, elektante kiel tradukotaĵon la fabelojn tiel kore amatajn de nia infanaro. Plie, kiel li diras antaŭparole, ne sole la infanoj ilin legas kun plezuro, ankaŭ la maturaj homoj ŝatas ilin: unuj kiel simplan, facilan legaĵon, kiu ripozigas la cerbon, aliaj kiel materialon por folkloraĵoj, fine la maljunuloj—por vekti la rememorojn kaj per la penso ree travivi la antaŭlonge pasintan infanecon. Ni korege rekomendas la libron al la instruistaro. Pro simpleco kaj boneco de stilo, intereso de materialo, kaj preskaŭa neesto de preseraroj, ĝi estas ideala legaĵo por niaj kursoj.—M. C. B.

Wörterbuch Esperanto-Deutsch.—Nova aldono ĉiuj aperis. Ĝi enhavas preskaŭ 200 novajn vortojn ne trovatajn en la dua eldono de la vortaro de Motteau; pli ol 60 vortoj, kiuj jam aperis en diversaj vortaroj, malaperis; kaj kelkaj vortoj estas ortografie aŭ alie ŝanĝitaj. Ĉar tiu ĉi nova eldono eliras sub la persona rekomendado de D-ro. Zamenhof, ĉiuj Esperantistoj desiras tiuj ekscii

la rekomenditaĵojn, ni do enpresis liston da ili kun tradukoj, kiu troviĝas sur pĝ. vi. de la kovrilo. Oni rimarkos, ke multaj estas tre utilaj *teĥnikaj* vortoj kaj ke la signifoj de la plejmulto el ili estas facile ekkoneblaj por angloj.—E. A. M.

Don Kihoto de Manĉujo ("Don Quixote").—Tiu ĉi broŝuro enhavas tri ĉapitrojn el la fama hispana verko de Cervantes, kiuj estas tradukitaj de konataj verkistoj de tri apartaj nacioj—la franca, S-ro. Bourlet, el franca traduko; la hispana, S-ro. Inglada, el la originala verko; la angla, S-ro. G. C. Law, el angla traduko. La anoj de la Grupo Esperantista Murcia (kiuj eldonis tiun ĉi libreton por rememori la tricentan datrevenon de la publikigo de la senmorta verko de sia glora Cervantes kaj samtempe montri, ke Esperanto taŭgas por traduki ilian klasikan literaturon) diras, en sia antaŭparolo, ke ĉiuj hispanaj Esperantistoj rimarkos kiel fidele Esperanto reproduktas tion, kion Cervantes verkis. Ni opinias, ke tiu ĉi interesa eksperimento estus pli interesa, se la tri tradukoj estus el la sama ĉapitro, ĉar tiuokaze la leganto povus pli bone kompari unu kun la alia. La tradukoj estas bonaj, kaj ni rekomendas la broŝuron al la atento de nia legantaro. Ni ne povas diri, ĉu la ofta uzado de la kunmetitaj tempoj de verboj estas por imiti la originalon, aŭ ne; se ne por similigo, ni pensas, ke tia laŭvorteco estas nenecesa por la traduko, ĉar ĝi difektas la stilon kaj belsonecon de nia lingvo.—G. C.

Sinjoro Badin.—Amuza unuakta komedieto, bone esperantigita el la franca lingvo de René Beck kaj Raymond Jean. Tiu ĉi mallonga komedieto priskribas scenon el la skriboficeja vivado. Ĝi estas dupersona farso (konvena por kunvenoj de viroj), kaj ne bezonas scenajn por la prezentado. Oni povas facile ĝin lerni kaj ludi en salono.—G. C.

La Revuo (Marto).—Bonega kaj interesege numero kiu komenciĝas per kortuŝanta artikolo nekrologa, de D-ro. Zamenhof, pri la bedaŭrinda morto de la glora blinda Esperantisto D-ro. Emile Javal. D-ro. Zamenhof finas sian malĝojan taskon per tiuj ĉi vortoj: "Mi ne povas jam saluti vin, kiel mi faris tiom multe da fojoj—mi salutas malgoje vian cindron, kara, neforgesebla amiko!" Tiam sekvas versaĵo, "Al nia Amiko Javal," de Carlo Bourlet, kiun la aŭtoro legis en fino de adiaŭna franca parolo dum la cindrigo de la korpo de la mortinta blindulo en la pariza mortintejo, "Le Père-Lachaise," la 22an de Januaro. "Aŭtuna Vespero," versaĵo de Edmond Privat. La plej grava parto de tiu ĉi numero estas traduko de "La Predikanto" (Ecclesiastes), libro el la Biblio, de Dr. Zamenhof. Tiu ĉi belega traduko estas el la originalo hebrea kaj estas mirinde, kiom ĝi similas ritme kaj sence nian anglan tradukon. "La Magia Butiko," de H. G. Wells, tradukita de R. Bricard; fino de "Sakuntala kaj Hinda Teatro"; nekrologa artikolo pri "Ludwig Boltzmann," de Otto Simon.—G. C.

Juna Esperantisto (Februaro).—Enhavo:—Daŭrigo de "Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo"; daŭrigo de "La Stelo," de H. Wells; "La Muŝoj," monologo de S-roj. Cart kaj Corret; "La Cikado kaj la Formiko," versaĵo de G. Vaillant; "La Levigo," dialogo.—G. C.

Amerika Esperantisto (Januaro, N-ro. 4a).—Ni recenzis la januaran numeron de tiu ĉi gazeto lastan monaton, sed tiu ĉi estas *speciala numero*, kiu enhavas la plenan gramatikon esperantan, kun vortareto, kaj kvin paĝoj estas dediĉitaj al la progresado de Esperanto tra la mondo. La gramatiko konsistas el traduko de la 16 Zamenhofaj Reguloj, kun mallonga bona klarigo post ĉiu regulo. Ni gratulas la aŭtoron pri lia utila verketo. La redaktoro diras, ke tiu ĉi speciala numero estas eldonita en propaganda celo, kaj ke abonantoj povas aĉeti 12 ekzemplerojn por 50 cendoj.—G. C.

Espero Katolika (Decembro, 1906a). — “La Edukada Demando en Anglujo”; “Malfermita Letero al la Pastroj de la Rusa Eklezio”; “Kongreso de la Germanaj Katolikoj”; “Kanto Malĝoja,” versaĵo de D-ro. Rem; “Unua Komuniĝo de Juna Apostolo”; sekvo de “La Lasta Abenceraĝo,” de Chateaubriand, tradukita de Eleda kaj Vinko; “La Puno,” legendo, de Luis Carlos.—G. C.

Ĝasopis Ĉeskyoh Esperantista (Februaro).—Enhavo:—“La Propaganda Problemo Solvita,” tre interesa artikolo pri la ŝlosilo de S-ro. Ĉefeĉ; “Instruistoj kaj Esperanto”; “Kroniko Nacia,” k.t.p.—G. C.

La Belga Sonorilo (Marto).—Enhavo:—“Al la Internacia Helpanta Lingvo,” el *L'Indépendance Belge*, de Kom-to. Lemaire. “Tra la Mondo Esperantista”; el tiu ĉi ni ĝoje sciigas, ke la afabla Reĝino Viktoria el Hispanujo estas fervora Esperantistino kaj altiris al la lingvo sian reĝan edzon Lia Moŝto Alfonso la XIIIa. “Unu el la Utiloj de Esperanto,” el THE BRITISH ESPERANTIST, de R. Sutcliffe; tiu artikolo aperas francen tradukita en *Le Petit Troyen*, kaj aliaj francaj ĵurnaloj.—G. C.

Internacia Scienca Revuo (Februaro).—Enhavo:—*Fiziologio*: “Pri la Uzebleco de la Fortoj de la Homo,” de S-ro. André Broca. *Geofiziko*: “Projekto pri Internacia Atlaso de ‘Erozio,’” Tiu ĉi artikolo traktas pri la bezono por internacia atlaso, at kolektaĵo, de fotografaĵoj, montranta la diversajn aliformigojn de la tergloba supraĵo, por instruae helpi la disvastigon de precizaj konoj pri tiu ĉi temo; *Antropologio*: “Evolucio de la Religia Ideo” (sekvo), de D-ro. L. Vallienne. *Entomologio*: “Deveno de la Speco ĉe la Lepidopteroj,” de S-ro. P. A. H. Muschamp. “Pri la Hidrodinamika Teorio de ‘Seĉoj,’” (ŝanĝigoj de la nivelo de lagsupraĵoj), de Prof. G. Chrystal. “Pri la Teknikaj Vortaroj.” En tiu ĉi artikolo, S-ro. P. Dejean traktas pri terminoj matematikaj, precipe aritmetikaj. Rilate al korespondado “Pri Teknikaj Vortoj,” la redakcio diras, ke ĝi rezervos specialan lokon por tio kaj petas, ke partoprenu ĉiuj samideanoj, kiuj sin okupas je la scienco, kiel ankaŭ malnovaj Esperantistoj, kiuj jam prilaboras mem ian specialan vortaron.—G. C.

Tra la Mondo (Februaro).—Enhavo:—“Edukado en Finnlando,” kun fotografaĵoj; “Kristnasko ĉe la Bohemoj”; “Terura Ventego en Hongkong,” kun fotografaĵoj; “Vojaganto kaj liaj Monosaketoj”; “Revolucio en Rusujo”; “Aferoj Teatraj,” de F. Flores Garcia, amuzaj anekdotoj pri interrompoj de la aŭdantaro, kiam teatraĵo ĝin tedigas; daŭrigo kaj fino de “La Misteraj Pileloj de D-ro. Kohol,” de Hans Romanowicz; “Transkondukantaj Pontoj super Markoletoj,” kun tre interesaj fotografaĵoj de tiaj konstruaĵoj

en diversaj lokoj; daŭrigo de “Tertremoj,” de Amfiteatrev (rusa aŭtoro); “Esperanto ĉe la Junularo,” kun grupoj de lernantoj en Boston, U.S.A., kaj studentoj de la Kolegio de Falun, Svedujo.—G. C.

Esperanto (12an de Februaro).—Unuavide kiam ni ricevis tiun ĉi ĵurnalon, ni pensas, ke revivigas nia malnova amiko, kiun, la lastan jaron, ni ofte aĉetadis sur la stratoj de Genevo en la kongresa semajno, sed, en la unua paragrafo, ni legas: “*Esperanto* hodiaŭ reaperas, starigita sur tute nova fundamento, kaj gvidata de nova direkcio.” Ĝi reaperas sub la malnova formato de ordinara ĉiutaga ĵurnalo, sed ĝi nun estas duonmonata, internacia gazeto, kies direktoro estas S-ro. H. Holdler, 8, Rue Bovy-Lysberg, Genevo; ĉiujara abono, 3 frankoj. La direktoro diras, ke ĝi estos de nun esence internacia, praktika gazeto, kaj la organo de ĉiuj entreprenoj, kiuj konsideras Esperanton ne kiel celon, sed kiel perilon, kaj sekve ĝi neniel enmiksiĝos en la vivadon de la pure propagandaj grupoj, sed kunhelpos al ilia agado per alia vojo. Ni deziras por ĝi longan vivon kaj plenegan sukceson. Sub la rubriko “Feliĉtuno,” komenciĝas seria rakonto, “La £1,000,000 Banka Bileto,” el Mark Twain, esperantigita de P. A. H. Muschamp.—G. C.

Eksport-Ĵurnalo (Februaro).—Tiu ĉi estas al unua numero de *internacia revuo por komerco, industrio kaj tekniko*, kaj ni ĝoje aklamas ĝian aperon kiel la unua komerca gazeto esperanta. Ĝi havas 16 paĝojn, kaj ĝia grandeco estas 12½ X 9½ coloj; ĉiujara abonprezo, 4 markoj (4s.). Ĝi estas eldonata en Frankfurt-am-Main, Germanujo. La redakcio, en sia malferma artikolo, diras:—“Multaj komunikoj, multaj novaj ideoj, gravegaj por la komercisto, industriisto kaj teknikisto, ne estas atingeblaj por ili pro la diverseco de la lingvoj. Ni volas ŝanĝi tiun staton. Ni volas raporti nur en Esperanto pri la bezonado kaj proponado de komercaĵoj en ĉiuj regionoj de la tutmondo, pri novaj elpensoj, pri la komercaj ŝancoj en tiu aŭ alia lando, pri la situacio de la komercistaj geoficistoj en la diversaj landoj, k.t.p. Nia entrepreno nur povas esti fruktoporta, se niaj raportoj venas en la manojn de kiel eble plej multe da komercistoj, industriistoj kaj teknikistoj, tial ni decidis dissendi nian gazeton alterne al almenaŭ 30,000 firmoj ĉiujare, kaj skribi al ĉiu firmo specialan proponan leteron. Tiam do certe, post mallonga tempo, la firmaro de la tutmondo scios, kion signifas Esperanto.” En la enhavo troviĝas “Registrado laŭ la Decimala Sistemo,” de D-ro. J. Hanauer; “La Finlanda Ŝtatbudĝeto por la jaro 1907a”; “La Komerciaj Traktatoj inter Ruslando kaj aliaj Regnoĵ”; “Reĝina Skribmaŝino”; “La Aŭtoloc,” malgranda aparato produktanta aŭtomatikan kaj tujan blokadon; “Ĉu Karboj devas esti Malsekaj?” “La Uzo de Quayulo (meksika kreskaĵo) por la Gumo-industrio.”—G. C.

Pola Esperantisto (Februaro).—Enhavo:—“Malfermita Letero al Lia Imp. Moŝto Vilhelmo IIa, Prusa Reĝo,” de H. Sienkiewicz; “Bonfamo kaj Oreloj” (orienta fabelo); “El la Taglibro de Milita Kuracisto en jaro 1905a.” Tiu ĉi estas kortuŝanta epizodo, bone esperantigita de D-ro. Krukowski, pri la ekzekuto de kvar soldatoj; “Esperanto en Malproksima Oriento”; “Se Mi pli Juna Estus,” “Mara Silento,” “Logoj,” versaĵoj de Leo Belmont kaj S. Czarnowski; “Ni Mem Devas Ellernadi la Lingvon,” elĉerpaĵo el la BRITISH ESPERANTIST, de R. McLaren.—G. C.

KORESPONDADO.

Al la Redaktoro de LA BRITA ESPERANTISTO.

Estimata Samideano,—Tre bedaŭre mi legis en via lastmonata kajero pri la dolora perdo, kiun la tutmonda Esperantistaro suferis pro morto de nia grandkora, sindonema D-ro. Javal. Jen kiel mi konatigis kun li: jam pli ol unufoje, mi estis vidinta okazajn paragrafojn pri Esperanto en diversaj ĵurnaloj, anglaj kaj francaj, ne atentinte pri ili, kiam en la somero de 1904 mi vidis sur tablo de kuracista amiko malgrandan francan libron, nomatan "Entre Aveugles" (Inter Blinduloj). Nu, mi ĉiam interesiĝis pri blinduloj kaj tial prunteprenis la libreton. Ĝi estis sufiĉe interesa, sed, por mi, la ĉefa indico de tiu verketo estas, ke ĝi atentigis min al Esperanto. Nur du-tri linioj sufiĉis, ĉar en tiuj du-tri linioj la aŭtoro sukcesis konvinki la leganton, ke li mem trovis la Zamenhofan lingvon tre utila en sia blindeco, kvankam li estis tre notinda lingvisto, parolanta kaj skribanta kvar aŭ kvin naciajn lingvojn. Mi estis forte impresata per tiel grava pruvo kaj tuj mendis esperantan lernolibron; ĉe la unua ekvido kaj komparo kun antaŭa Velapuka sperto mi estis konvinkata, ke la demando pri internacia lingvo estas solvita kaj tuj ekstarigis favoran movadon en Aberdeen, kie mi tiutempe loĝis. Mia unua elparolado pri la kara lingvo estis tiel bone akceptata kaj nia tuja progreso loka tiel sensacia, ke post kelkaj monatoj mi pensis ke D-ro. Javal estus kontenta ekscii, ke nia sukceso estis tute ŝuldata al li. Tial mi skribis al li, neniel esperante, ke li eĉ pensos pri respondo! Nu, jen la tuŝanta letero, kiun mi ricevis kelkajn tagojn poste kaj de tiu tempo konservis kun granda ŝato. Ĝi estas skribita de li mem kaj neniŭ, al kiu mi montris ĝin, divenas ke tio estas skribaĵo de blindulo:—

"Sinjoro Christen,—Oni aŭskultis kun plezuro legadon de via letero hieraŭ vespere ĉe la monata festmanĝo de la Pariza Grupo Esperantista. Jen estis ĉirkaŭ kvardek ĉeestantoj. Mi sekvas viajn progresojn en la *Scienca Revuo*, kiun mi ĉiam legas.

"Mi deziras esprimi al vi la grandan ĝojon, kiun kaŭzis al mi via letero. En mia nokto la penso, ke mi povis ankoraŭ utili estas multevalora kaj, skribinte al mi, vi faris bonan agon, pro kiu mi vin dankas. Mia libreto 'Inter Blinduloj' notinde pligrandigita ĵus aperis en bonega angla traduko.

"Fine, mi havas plezuron anonci al vi la aperon de esperanta ĵurnalo por blinduloj; redaktoro, S-ro. Cart, 11, Rue Soufflot, Parizo.

"Ankorati unufoje mi dankas vin kaj estas sincera via,

"E. JAVAL.

Ĉe la Bulonja Kongreso tuj kiam mi ekvidis nian fervoran eminentulon mi alproksimiĝis kaj salutis lin, prezentante min kiel lia skota filo en Esperantismo, kaj li estis videble tuŝita kaj feliĉa pro la renkonto.—Vere via,

A. CHRISTEN.

Al la Redaktoro de LA BRITA ESPERANTISTO.

Kara Samideano,—Estas domage, ke en la *Fundamento de Esperanto*, eldonita de Hachette et Cie., oni

ne presis la *Plenan Gramatikon* esperante. Mi trovas tie nur la kvinlingvajn tradukojn. Kredeble la netuŝebleco, pri kiu D-ro. Zamenhof parolas en la antaŭparolo, ne apartenas al la kvin tradukoj, sed sole al la originala esperanta teksto. Ĉar tiuj tradukoj nek sekvas fidele la esperantan tekston, nek interkonsentas unu kun la alia. Sed ia "fundamento" devas antaŭ ĉio esti firma kaj neŝancelema. Mi do volas peti, ke en ia estonta eldono oni presu la gramatikon ankaŭ esperante.—Ĉiam via,

JOHN CYPRIAN RUST.

Soham, la 20an de Marto, 1907.

Ni ricevis la jenan leteron de S-ro. V. M. TABENSKI, Prezidanto de la Vilna Grupo (Rusujo):—

"Dum nuna jaro ni devos profitigi bonan okazon por doni pruvon de nia unueco, festante dudekjaron de aperigo en la mondo de nia lingvo internacia Esperanto, la 21an de Julio, 1907. La dato estas certa, ĉar laŭ ruslanda leĝo, troviĝas sur unua lernolibro (en rusa lingvo) sekventa oficiala subskribo: 'Permesita presigi, per Cenzuro, Varsovio (9 maln. st.) 21an de Julio, 1887.'

"La feston organizi estus facile, ĉar la tago feliĉe okazos dimanĉe, kaj la jartempo estas favora. Ekmemorigu ni la gravan momenton en historio de nia lingvo, kiam ĝia Elpensinto 'Trapasis Rubikonon,' prezentis al la mondo sian mirindan kreitaĵon kaj ĝin, la ideala Homo, oferis al tuta homaro. La festo estus esprimo de nia dankeco al kara Majstro; kaj se ĝi okazus ĉiuloke dum la sama ĉarma somera tago, tiu nepre atentigus tutan mondon pri Esperantismo. Ankaŭ ĝi helpus akceli la sukceson de la tria Kongreso, ĉar certe dum la festo fariĝus multaj regionaj kongresetoj de Esperantistoj, kiuj utiligus al la ĉefa Kongreso.

"Mi estus danka se vi bonvolos sciigi min pri viaj opinioj koncerne la feston."

Al la Esperantistaj Sportistoj!—La franca ĉiusemajna revuo *Tous les Sports* (Ĉiuj Sportoj) oficiala gazeto de la "Unuiĝo de la Societoj Francaj de Sportoj Atletaj," enpresas regule kronikon en Esperanto pri la ĉefaj sportaj okazintaĵoj. Tio estas tre grava por la disvastigo de Esperanto en la sportistaro, ĉar la U.S.F.S.A. regas sur pli ol mil societoj kaj almenaŭ 100,000 atletojn. S-ro. Louis de Guesnet, kiu verkas tiun kronikon, treege petas korespondantojn kompetentajn en ĉiuj landoj sendi al li sportajn sciigojn kaj elekti la necesajn teknikajn vortojn kaj esprimojn pri la diversaj sportoj. Sin turni senpere al li, *Esperanta Konsulejo, Chartres, Francujo*.

Al la Kolektantoj de Poŝtkartoj.—En Macon fondiĝis sub tiu nomo "Cartophile-International-Club," amika asocio internacia por la kolektantoj kaj por la esperantistaj korespondantoj. Ĝia celo estas: Disvastigi Esperanton ĉe siaj membroj, faciligi internacian korespondon, provizante certajn korespondantojn tra la tutmondo. Unuigi ilin per asocio, lege permesita. La jara kotizaĵo estas 1 franko 50 c. Ĉiunmonate estas eldonita senpaga revueto, enhavanta liston de novaj aliĝantoj, informojn, konkursojn, k.t.p. Por pliaj sciigoj sin turni al la sekretario: S-ro. A. Cottet, 7, rue des Chantiers, Macon (Francujo).

GARDENURBO—GARDEN CITY.

Kia ĝi estas, kaj kian rimarkindan progreson ĝi jam faris.

La *Garden City Association* (Gardenurbara Asocio) fondiĝis en la jaro 1899 kun la celo efektivigi la principojn, kiujn rimarkigis S-ro. Ebenezer Howard en sia libro, "*Garden Cities of To-morrow*" (Morgaŭaj ĝardenurboj). Ĝi estas nepartia kaj neseakta asocio, kiu rilatas al la plej altaj idealoj de la homaro kaj celas la definitivon solvon de la problemo pri la enloĝigo de la popolo, malpliigante kaj malhelpante egale la teruran trodensiĝon de popolo en la urbojn kaj samtempe ĝian forlason de la kamparo. Se iu deziras koniĝi pli detale kun la principoj kaj projektoj de tiu asocio, li skribu, angle aŭ Esperante, rekte al ĝia Sekretario, 602, *Birkbeck Bank Chambers, Holborn, London, W.C.* Sed en la nuna artikolo oni nur priskribas por la ordinara leganto la progreson, kiun jam faris la unua granda eksperimento de tiu asocio nome la Unua Ĝardenurbo apud Letchworth en graflando Hertford. Oni diras, ke la Kongresa Komitato intencas aranĝi ekskurson el Cambridge dum la venonta Esperantista kongreso por viziti tiun interesan Ĝardenurbon, en kiu jam de longe estas fondita entuziasma Esperantista grupeto, kies sekretario estas S-ro. P. D. Hugon.

Se ni povas akcepti la diron de kelkaj saĝaj homoj, ni devas kredi, ke estas neeble krei sur la kamparo urbon laŭ volo kaj laŭ plano antaŭe projektita, ĉar urboj kreskas per si mem kaj ne estas kreeblaj. Tiaokaze ni egale devas kredi tion, kion konstatas tiuj samaj homoj, ke artefarita lingvo estas neblaĵo; tamen ni jam posedas tian lingvon, kiun per ĉiutaga sperto ni trovas taŭga por ĉiuj rilatoj de la vivo; kaj tiel same ĉiu, kiu vizitas la Ĝardenurbon trovas tie veran urbon kun veraj domoj, stratoj, fabrikejoj, loĝantoj, kiuj perlaboras sian vivadon laŭ la plej diversaj manieroj aŭ ĝuas la gajnon de siaj antaŭaj okupoj.

Antaŭ tri jaroj, aŭ pli precize en la aŭtuno de la jaro 1903, areto da Londonaj kaj provincaj ĵurnalistoj, ĉe la invito de la akcia kompanio de la Unua Ĝardenurbo, vizitis la ĵus akiritan bienon enhavantan preskaŭ 4,000 akrojn (1,600 hektarojn) proksime de Hitchin. En tiu tempo ŝajnis al multaj ĉeestantoj neeble imagi la starigon de moderna urbo sur la ondanta vaston de terkultura tero, kiun ili

la unuan fojon vidis tra densa pluvego. De tiu tempo, tamen, oni mefis sur ĝin multegon da efika laboro kaj el la sekvantaj detaloj estas evidente, ke la Ĝardenurbo apud Letchworth jam nun forpasis el la sfero de spekulacio en tiun de certigita sukceso.

Ekster la graflandaj vojoj antaŭe ekzistantaj oni estas konstruinta pli ol 4½ mejlojn (7.2 kilom.) da novaj vojoj kaj oni sternis sub la tero 14½ mejlojn (23 kilom.) da akvaj ĉeftuboj, 8 mejlojn (12.9 kilom.) da gasaj ĉeftuboj kaj 8 mejlojn da defluilaj ĉeftuboj. Oni ankaŭ konstruis akvoprovizejon, gasfabrikejon kaj grandan flankvojaron (por ŝarĝado de vaganoj) en rekta komuniko kun la Granda Norda Fervojo. Oni jam luis aŭ elektis terpecojn por la konstruado de 520 domoj, 25 butikoj, 12, fabrikejoj, du preĝejoj, publika halo, lernejoj k.t.p.

Konstruaĵoj ĝis kapitala valoro de £162,000 estas aŭ jam faritaj aŭ nun konstruataj. La akcia kompanio mem jam konstruis ĝis la valoro de £6,500.

La nuna provizo de akvo estas sufiĉa por urbo de 6,000 loĝantoj, kaj la gasfabrikejo povas elmeti po 6,000,000 kubfutoj da gaso en ĉiu jaro. Ambaŭ tiuj ĉi provizejoj povas esti facile pligrandigitaj. Ĉirkaŭ 400 domoj estas jam alligitaj al la akvoprovizo kaj al la gasoprovizo kaj la nombro ĉiutage kreskas.

Dek fabrikistoj jam konstruis aŭ nun konstruas siajn fabrikejojn sur la bieno kaj du aliaj elektis terpecojn en sama celo.

La popolo loĝanta sur la bieno atingis ĉirkaŭ 2,000 personojn, sed en la fino de la somero de 1907, kiam ĉiuj diritaj fabrikejoj estos komen-cintaj la funkciadon, la nombro kredeble atingos la ciferon 4,000 aŭ eĉ 5,000.

Ĉe tiel rapida kreskado ĉe la industria loĝantaro, la demando de konvena domprovizo fariĝis preskaŭ problemo. Ĝis nun la ĝisnunaj konstruistoj kaj arĥitekturistoj povis plenumi la postulojn por novaj domoj, sed pro la granda pliiĝo de konstruataj fabrikejoj kaj la granda alfluo de industriuloj al Ĝardenurbo estas evidente, ke la nunaj rimedoj tute ne sufiĉas por provizi tiom da dometoj je plimalgranda luprezco, ol la ekzistantaj, kiom oni bezonos. Tiel grava kaj urĝa fariĝis tiu ĉi afero, ke la Direktantoj de Unua Ĝardenurba Kompanio nun formigas apartan helpan kompanion speciale por provizi la bezonatan loĝejaron. En tiu ĉi kompanio la Ĝardenurba Kompanio alprenos ĉiujn ordinarajn akciojn, sed lasos proponi al la publiko la 4 % aĵn preferencajn akciojn garantiitajn de ili mem. Ĉe tia granda postulo por novaj domoj, cetere nepre kaj konstante kreskonta, la antaŭvido de la nova kompanio certe ŝajnas bela.

Pro la alveno de tiom da novaj fabrikantoj la Granda Norda Fervoja Kompanio, trovante sian flankvojaron tro malgranda, ĵus aĉetis ĉe la Ĝardenurba Kompanio ankoraŭ 13 akrojn (5.26 hektarojn) da tero por konstrui novan komercan vagonejon kun flankvojoj oportune disponitaj por konduki la vagonojn rekte ĝis la pordegoj de la fabrikoj, tiel malpligrandigante ĝis minimumo ĉiun prokraston tiel en la ricevo, kiel en la elsendo de komercaĵoj.

En la mallonga spaco de tri jaroj oni atingis tiun transformon de ses kvadrataj mejloj el la karaktero de terkultura tero en kernon de prospera industria kaj loĝeja urbo, sed estas kompreneble, ke multego ankoraŭ restas por fariĝi antaŭ kiam Ĝardenurbo atingos sian maksimuman loĝantaron, 35,000. Societa vivado jam organiziĝas sur la bieno kaj en la ĵus pasinta vintro aperis rimarkinda plifortiĝo de la aktivecoj societa, intelekta kaj religia. Oni jam aludis la Esperantistan grupeton, al kiu aliĝis S-ro. Ebenezer Howard la fondinto de la Ĝardenurba projekto.

Ĝardenurbo difinis por si gravan taskon, nome konstati, ke laŭ la komerca vidpunkto estas profitdone konstrui urbojn laŭ la principoj de antaŭvidemo kaj de precizaj metodoj, plimulte ol laŭ la laŭhazardaj metodoj de la plimulto el niaj urboj kaj urbegoj. Per tio, ke ĝi planis la urbon tuj de la komenco, Ĝardenurbo povis kaj konstante povos eviti la plimulton el tiuj malbonoj rilate al la trodensiĝo de la popolo kaj la konsekvenca malsanemeco, kiuj tiel terure influas sur la vivon de la laboristoj en la tro dense loĝataj urboj.

La influo de tiu ĉi grava societa eksperimento jam disvastiĝas tra la lando, kaj ori jam penas alpreni la principojn de la ĝardenurba ideo en almenaŭ duonduko da urboj en diversaj partoj de la lando. Oni povas esperi, ke tiuj ĉi atingos ĉiuj eĉ pli grandan prosperon, ol rezultas de la penoj de tiuj, kiuj unue elpensis la ideon de la Ĝardenurbo apud Letchworth.

ALFRED E. WACKRILL.

EPITAPH ON AN INFANT.

Ere sin could blight or sorrow fade,
Death came with friendly care;
To heaven the opening bud conveyed,
And bade it blossom there.

—COLERIDGE.

Ankoraŭ ne sentintan la malbonon,
Ankoraŭ ne velkantan pro doloro,
Amika Morto portis la burĝonon
Ĉielen, por fariĝi tie floro.

—J. C. R. (10,381).

UNU EL MULTAJ.

Rakonto Itala.

(Originale verkita de E. W.)

La tuta urbo treege ĝojas, la terura ĉefrabisto estas efektive kaptita; kun brakoj kaj piedoj ŝargitaj per pezaj ferkatenoj oni lin vidas perforte tiratan tra la stratoj por esti ĵetata en la malliberejon, el kiu malofte oni elvenas vivanta.

“La bruto sensenta, li ne pentas, li eĉ ne hontas,” diras multaj el la rigardantoj. Vere ili estas pravaj; la krimulo nek pentas nek hontas; li nek timas nek koleregas, li ne vidas la kruelan amason, li ne aŭdas la mokadojn de siaj kaptintoj. Lia spirito tre malproksime forestas, li vidas, aŭdas, esperas, plie li certiĝas, ke lia estonto estos feliĉa. En trankvila montavaletto li vidas sian belegan edzinon kun ilia dujara knabeto en ŝiaj molaj brakoj.

Jes! Ŝi scias pri lia kaptiteco, ŝi jam multe ploris, tamen ŝi nun kuraĝiĝis, ŝi lin savos. Ŝi estas tiel bona, tiel pia, tiel honesta, lia Bianka, kaj ankaŭ tiel religia. Oftege ŝi donacis al la sanktuloj aŭ al la Virgulino multekostajn juvelojn, kiujn alia virino gardus por si mem. Sendube Bianka nun preĝas; ŝi promesas al la sankta patrino de Dio monon, juvelojn, ĉion, eĉ la vivon sian, kiel reaĉeto por li, kiel ofero por liaj pekoj multaj kaj grandegaj.

La sanktuloj, la anĝeloj, la Virgulino, ŝia Filo, la Sinjoro Dio, ili ĉiuj nepre devas ami “la Biantan,” ŝiajn preĝojn eĉ nun oni aŭdas, baldaŭ li sin trovos libera, feliĉega ĉe sia loĝejo.

Kun fiero rideto li eniras en la subteran kavegon, kie aliĝite per katenoj al du militistoj kaj kun la manoj katenitaj al liaj piedoj, li devas kuŝi, kaj aŭdi la veran historion pri sia perfida kaptiĝo.

Bonkora, nejuna pastro pasigis tiun ĉi nokton preĝante por la krimulo, kiu antaŭ tagmezo estos ekzekutita, kaj penante eltrovi parolojn de amo aŭ de timego, per kiuj lin alkonduki al pento kaj al saviĝo. Sed, por ricevi la pardonon necese estas, ke li mem pardonu al ĉiuj: al amiko, kiu montris al la soldatoj, kie lin trovi, al sia edzino, kiu drogis lian vinon, malsargis liajn pafilojn kaj kaŝis liajn ponardojn. Ĉu estas eble, ke li al ili pardonos tiel baldaŭ? tiel baldaŭ! Kun koro subpremita la bona pastro proksimiĝis al la rabisto, kiu kviete lin atendis kaj trankvile al li respondis.

“Miaj pekoj? Jes, mi pekis sammaniere, kiel ĉiuj aliaj de mia profesio. Ĉu mi pardonas? Neniu min ofendis. Plibone estus, se Bianka al mi estus dirinta, ke ŝi deziras mian morton, ĉar mi volonte min estus mortiginta. Sed la kulpo estas tute mia — mi ne

sufiĉe elmontris al ŝi mian amon. Mi petegas, diru al ŝi, ke mi esperas, ke ŝi ĉiam ĝuos grandegan feliĉon kune kun sia estonta edzo kaj nia infaneto."

Ĝia lasta antaŭmorta parolo estis: "Diru al ŝi, kiel mi ŝin benas kaj adoras." Lia lasta memvola gesto estis kisblovo tra la aero en la direkto de ŝia hejmo.

INSTRUITULO KAJ REĜIDO.

El GULISTAN de la fame konata persa poeto kaj aŭtoro ŜEH SADI.

Tradukis NAUTAMLAL BHAGWANJI MEHTA.

Instruitulo instruadis reĝidon kaj ofte kruele batadis kaj multege riproĉadis lin. La reĝido, ne havante forton suferi tion ĉi, iris al sia patro kaj plendis kontraŭ la instruisto. Plie li senvestigis sin kaj montris la batmarkojn al sia patro, la reĝo. La reĝo kolere kortuŝiĝis kaj ordonis, ke oni ĉeestigu la instruiston. Kiam la instruisto sin prezentis laŭ la reĝa ordono, Lia Moŝto ekvokis kaj diris "Kial vi montras tian kruelecon al mia filo, kian vi neniam uzas al la filoj de mia regataro? Tuj diru." La instruitulo respondis: "Via Moŝto, la kaŭzo estas tre simpla kaj klara. Dum ĝi estas la ordinara devo de ĉiuj regatoj, ke ili parolu ĉion post profunda penso kaj faru nur ĉion kio estas aprobinda, ĝi estas la speciala devo de ĉiuj regantoj, ke ili faru tiel same; ĉar ĉian vorton kaj ĉian agon kiuj eliras el la regantoj oni disvastigas tra la tuta mondo, dum la vortoj kaj agoj de ordinaraĵoj homoj ne havas tian influon.

"Se malriĉulo havas cent difektojn, eĉ unu el ili liaj amikoj ne konas; sed kiam reĝo faras eĉ unu malaprobindan agon, de lando al lando tra la mondo oni ĝin disvastigas.

"Tial la instruistoj estas necese devigataj zorgi plie pri la taŭga edukado de regantoj ol pri la edukado de ordinaraĵoj infanoj.

"Tiu ne devas esperi sukceson en la matura vivo, kiu ne lernis ĝentilecon en la infaneco. Bastonon malsekan vi povas ĉiel facile fleksi, sed per nenio krom fajro vi povas rektigi la sekan. Ĉiu infano, kiu ne suferas la batadon de sia instruisto, suferos la batadon de la estonto."

La reĝo laŭdis la lertecon de lia respondo kaj donacis al la instruitulo premion kun honora robo. La reĝo ankaŭ antaŭenigis la oficerangon de la instruitulo.

PRINTEMPA DOMPURIGO!

Kunverkita de PASTRO VERE AWDRY kaj D. H. LAMBERT, B.A., Esperantigita de D. H. LAMBERT.

I.

Terure estas al la hom',
Ĉu en Londono aŭ en Rom',
Kiam okazas en la dom'
Printempa dompurigo!

II.

Mi preskaŭ svenas, se al mi
L'edzino diras, "Morgaŭ ni,
Karulo, devas komenci"
Printempan dompurigon!"

III.

Mi vane petas pri malfru',
Ĉar la servistinar' kun bru'
Kunkrias, kiel kakatu',
"Printempa dompurigo!"

IV.

Perdiĝas miaj botoj, nek
Ekzistas la bibliotek'!
La plank' glitiga pro malsek',
Printempa dompurigo!

V.

Ne malfermebla ia pord',
Pro la meblaro en malord',
Kiel liuto sen agord',
Printempa dompurigo!

VI.

Kaŝite en la ĉambrangul'
Malluma kuŝas la spegul',
Mi sur ĝin paŝas,— "Malsaĝul'
Ho kie estas via okul'?"
Ekkrias iu, "Somnambul,!"
Printempa dompurigo!

VII.

Nenio nun trovebla estas,
Kun libroj vestoj planke restas,
Mi ŝtonmanĝaĵojn ne digestas!
Printempa dompurigo!

VIII.

Venante hejmen je l' vesper'—
Mallumo reĝas "everywhere"!—
Mi falas teren, sen esper'
Leviĝi! dompurigo!

IX.

Suprenirante per ŝtupar'
Mi tute renversigas, ĉar
Siteloj akvoplenaj—mar'
Da akvo min dronigas,— "Ha!
Printempa dompurigo!"

X.

Senĉesa la martelumad',
Surdiga pli ol la batad'
De militmarŝa tamburad',
Printempa dompurigo!

XI.

Nu, edzoj, mi konsilas vin:
Se dompurigon la edzin'
Al vi minacas, sekvu min,
Forflugu el la domo!

HIMNO POR LA FESTO DE SANKTA ĜEORĜO, PATRONO DE ANGLUJO.

Verkita de C. H. BOUTFLOWER, Episkopo de
Dorking.

Tradukis CLARENCE BICKNELL.

"Uprouse ye, Christian people!"

La 23an de Aprilo.

Ĝeorg', Patrono nia, hodiaŭ vokas nin;
Leviĝu do, Kristanoj, rapide armu vin!
Eltiru viajn glavojn, kriante kun fervor',
"Ĝeorgo por ni estu, kaj ni por la Sinjor'."

Horo—Jes, ni per niaj glavoj batalos kun
fervor';

Ĝeorgo por Anglujo, Angluj' por la
Sinjor'.

Ĉu ni prokrastos iom, ĉu nun ekdormos ni?
Dum luks', riĉec', malvirto, venkadas tie-ĉi?
Elportu la standardon triumfan de la Reĝ,
La sangoloran krucon sur ŝildo kiel neg'.

Horo—Jes, ni, k.t.p.

Venkite kaj venkonte, kun Nomo kiel stel',
Antaŭ la viaj aroj Vi rajdas tra l'ĉiel':
Ho! Ĉef' el kavaliroj, Ho! Princo de honor'!
Ni sekvas Vin en ili, spegul' de Via glor'.

Horo—Jes, ni, k.t.p.

Hodiaŭ kun Ĝeorgo kaj la ĉielanar',
La Drakon ni atakos, ni, Via soldatar';
Nek ĉesos, ĝis aŭdiĝos per unu voĉ' kaj kor',
"Ĝeorgo por Anglujo, Angluj' por la Sinjor'."

Horo—Jes, ni per niaj glavoj batalos kun
fervor';

Ĝeorgo por Anglujo, Angluj' por la
Sinjor'.

Muziko verkita de C. H. LLOYD (Novello kaj Kio.).

EN LA SOMERO.

De ARTHUR GRAY (10,994).

La Knabo estis en pensema humoro. Ĉar li devis senmanke ellerni tutan konjugacion de malagrabra germana verbo, tial liaj pensoj insiste reiradis al iu Virineto per blanka muslino vestita!

Kion vi volas? Ĉi estas tiel bela; kaj li ĉiam adoris la belecon, per pasia amo kiu, kiel la sunlumo, kutimas ĉion transfiguri ĉirkaŭ li, farante bela la Ordinaran kaj la Belon dia. Kaj plie, li estas tre juna; kaj lia koro eksaltas denove pro rememoro pri ia rigardo ŝia. Ĉar en la mistera profundeco de ŝiaj okuloj — ribelaj okuloj, kiuj brilis pro elokventa Ĝis-Revido dum diskretaj lipoj diris nur Adiaŭ — li legis kvazaŭ certigon pri sia vireco: "Ke li, ankaŭ, estas viro; ke por li, ankaŭ, nepriparoleblaj ĝojoj estas preparitaj." Tute senkonscie li tion sciigis; sed nun subite li ekmemoras la frazon.

Li eksentas varma, senaera sian ĉambron, kaj paŝante senpacience al la fenestro, ĝin larĝe malfermas.

En la bieroĝardeno malsupra iu kantas *Lorelej*. Kun subita ekhonto, liaj pensoj reflugas hejmen, al Londono, kie loĝas la virino, kies *Ne* forsendis lin al lia ekzilo en malgranda urbo meze de la mirinda *Nigra Arbaro* — al ia vintra vespero, kiam li kantis *Lorelej* por Ŝi, kaj la malseketa dolĉeco en ŝiaj okuloj ektentis lin.

Li forvagis, sen espero, sen ambicio, preskaŭ sen memrespekto, en mondon sur kiu la suno jam ne briladis, kaj kie ĉio estis malvarma, malluma.

Ĉar li amis tiun virinon, tiun anglan Violeton per la tuta forto de sia pasiema juna koro, per amo, kiu estis tute spirita kaj ŝuldis nenion al la sentoj.

La lastaj notoj de *Lorelej* ĉesiĝis, kaj la Knabo rektigis sian dorson, sin skuante kiel hundo. Tio estas finita, nun — ĉio pasinta kaj preskaŭ ĉio forgesita. Li venis tien ĉi por forgesi; kaj tiel bone prosperis al li, ke en lia memorado pri Ŝi jam ne restas plu doloro — aŭ tre malmulte. La Tempo resanigas rapide, kiam la koro estas juna, kaj — iluminanta fakto! — post sia vundiĝo li jam ofte rigardis en la okulojn de la Virineto.

Sin li ja vidas ĉiutage; sed de ŝia nekonscia konkurantino li ne posedas eĉ portreton. (Lia patrino klopodas ĝin ricevi, li tion legas en ŝiaj leteroj; sed ŝajne Violeto obstinas.)

"Ju spik Inglis? Ho, je-es! Plum-

pudding!” La vicgrafo, enirante la ĉambron kiel afabla ventego, efektive vekis la Knabon el liaj revoj. Fiera pro sia lingva majstraĵo, la bona franco tamen daŭrigas per sia propra lingvo, spiregante. Li ĵus suprenkuris kvin etaĝojn da ŝtuparoj.

“Bonan vesperon — Paŭlo! Mi portas komisiaĵon — por vi — de Lilio. Donu bieron — kaj mi diros. *Puf!*” li daŭrigis, viŝante sian vizagon energie per poŝtuko, “viaj ŝtuparoj varmegigas! Ĉu la biero elektis al si novan loĝejon?” Li jam traserĉis la ŝrankon, en kiu Paŭlo kutimas konservi, en la tagoj de sia prospereco, kelkajn nutraĵetojn kaj trinkaĵon.

Paŭlo ĵus komencis sian vespermanĝon. “Bon’ vesperon, maljunulo!” li respondis, avide, kun buŝo plena je terpomo. “Kion ŝi diras?” (La provizo de biero estos malfacila afero; hodiaŭ estas tago malprospera.)

La vicgrafo loĝas en *pension*’o, kaj pretendas preni ĉiutage lingvan lecionon kune kun la Knabo ĉe profesoro Weissalles, kies nevino Lilio nun loĝas ankaŭ ĉe li, vizitante liajn tri filinojn. Fraŭlino Lilio estas, pri kiu interesa revado ĵus estas interrompita.

“Kaj tiu biero?” la vicgrafo insistis.

“Mi sendos aĉeti ĝin tuj. Pruntedonu la necesan. Morgaŭ mia monsendo nepre alvenos, kaj mi repagos. Kion ŝi diras?” ripetis Paŭlo.

“Kia senpacienco! Ĉu vi tiel senespere enamiĝis? Dek — kaj kvin — kaj unu, du, tri, kvar, kvin — faras dudek pfenigojn. Ho! la komisiaĵo? Ŝi nur petas, ke vi donu ankoraŭ anglan lecionon hodiaŭ vespere. Ŝi tre amas la anglan lingvon, nuntempe; kaj vi,” li daŭrigis, malice, “vi tre avidis aŭdi ian komision! La knabinoj kaj *Madame* forestos, kaj la profesoro estos laboranta. Rapidigu la bieron!”

La vicgrafo elĵetis sur cigaredpaperon restaĵon da tabakpolvo el disŝirita tabakujo, propraĵo tre amata de Paŭlo. Fabrikinte cigaredon, li fumadis furioze ĝis la alveno de la dommastrino portanta botelon da biero, kiujn ambaŭ li salutis per entuziasma krio: “*Bon soir, Madame!* Al la via, kamarado! Vivu la *helles!*” Li eltrinkis sian bieron kaj replenigis sian glason.

“Tio refreŝigas!” li spiregis, kontentega. “Nu, ĉu vi venos?”

“Kompreneble.” Paŭlo paŭzis. “Jako,” li konfesis, fine, “mi kredas, ke — ke — mi ja enamiĝis Lilion.”

“Vi kredas! Sankta nomo de briko, vi *scias!* Vi amindumos ŝin, sendube, laŭ via angla maniero; kaj poste vi edziĝos kun ŝi kaj eble bedaŭr — *Oh, la, la!* Vivu la amo — kaj la Granda Britujo!”

Paŭlo forpuŝis sian teleron, kaj rigardegis sian amikon. “Mi edziĝos — kun — ŝi,” li eĥis, penseme.

“Jes, *perbluo!* Ho, vi pensas ĉiam al via angla Violeto, *hein?*” Ili estas plej intimaj amikoj kaj partoprenas ĉiajn sekretojn. Sed la vicgrafo neniam komprenos tiajn sindonon kaj fidelecon al unu sola virino, precipe kiam tiu virino estas tiel malproksima; ankaŭ — sed tion li neniam konsentus — li estas iomete ĵaluza. “Vi diris, tamen, ke tio estas pasinta kaj finita,” li daŭrigis, “kaj, fine — vi ne estas sklavo!”

Estas vere, Paŭlo pripensis. Tial, ke li neniam povos edziĝi kun la angla Violeto, ĉu li do estas devigata sin kondamni je tutviva senedziĝo? Plie, ĉu li rajte agas, tiel farante? La angla Violeto ja estas malproksima; sed la germana Lilio lin atendas nun — lin *amas*, verŝajne. (Lia koro eksaltis denove.) Se ŝi amas lin — se la ribelaj okuloj ne mensogis — estas kompreneble lia devo ŝin edzinigi. Ĝis nun, li malofte spertis devon kaj deziron tiel oportune konsentantaj. Plie, ankoraŭ, la amo de dolĉa kaj bela virino ne estas afero senpripense forĵetota.

Li klarigis ĉion ĉi al la vicgrafo, laŭ sia kono de la franca lingvo, kaj kun deca soleneco. La vicgrafa inklino al romaneca aventuro superis lian ĵaluzemon. Sekve, lia laŭta aprobo forlogis la Knabon, kiu ne ŝanceliĝis plu.

“Verŝu!” kriis Paŭlo. “*Prosit Lilio!* Deziru sukceson al mi, Karulo!” La glasoj leviĝas denove.

“Vivu la amo!” kriis la vicgrafo. “Kaj sukceson, kamarado! Sed ni rapidu for,” li aldonis, ekridante kiam lia amiko ekbruligis malnovan, malpuran argilpiron. (“*Feliĉe! Restas ankoraŭ tabako en ĝi!*”) La vicgrafo mem posedas belegan pipon el plej bona radiko, donacon de la Knabo, en kies kompanio li fumas ĝin, okaze, por festi ilian *entente cordiale*. Sed li ne estas entuziasma pri ĝi. Lia internaĵo ankoraŭ ne tute alkutimiĝis.

(*Daŭrigota.*)

NEW ENGLISH-ESPERANTO DICTIONARY.

A large English-Esperanto Dictionary, by Joseph Rhodes, F.J.I., is now in the press. The volume, which will be published by *The Review of Reviews*, consists of about 700 pages, 8vo, and costs 5s. net. Further details will appear in our next number. Intending purchasers are asked to withhold their orders until publication is announced.

ANSWERS TO CORRESPONDENTS.

F. J. N. (*Grimsby*).—The **conditional mood** in Esperanto contemplates a non-existent contingency, and states what would happen in the event of something which is only thought of as suppositional or conditional. It is very often preceded by the conjunction **se**. The following phrases, from the *Ekzercaro*, show the use of the conditional mood:—**Se vi sciis** (an implied denial) **kiu li estas, vi lin pli estimus** (dependent on the first phrase). But: **Se li jam venis** (an assumed fact), **petu lin al mi. Se mi petus lin** (which I do not), **li dirus al mi la veron**. It will be observed, however, that there is no indication whatever as to time in the above examples of the conditional mood, but the moment of the action may be shown either by the use of a suitable adverb or by combining a participle. The first example may be illustrated as follows:—

Present { *Se vi nun sciis.*
 { *Se vi estus scianta.*
Past { *Se vi antaŭe sciis.*
 { *Se vi estus sciinta.*

The simple form of the verb is generally sufficient, as the context shows the time referred to. The sentence given by you (If I were going to Hull, I should go to the football match) would be translated: **Se mi irus al Hull, mi irus vidi la piedpilkludon**. Apropos of the above question, we are often asked, *How is such-and-such a sentence translated into Esperanto?* but it seems to us that the question should be rather, *How is the idea expressed in Esperanto?* Students should remember that, while English sentences are often very complex, Esperanto, on the contrary, demands the simple expression of the idea, and consequently the more attention the student gives to clear thinking, the less will be his tendency to require explanations of English linguistic tangles. —H. C.

ORCADIA.—In the sentence: *legu la ĉi suprajn paĝojn*, the writer clearly intends to convey: *read the above pages*. We do not, however, believe that the founder contemplated this use of the word *ĉi*, and should ourselves be reluctant to use it. In § 30 of *Ekzercaro*, we are instructed thus: "By adding the word '*ĉi*' to the demonstrative words [that is, to words of the *tie, tiu, &c.*, group], we obtain a nearer demonstration." Thus, *tiu* means *that*; *tiu ĉi* or *ĉi tiu* means *this*; *tie* means *there*; *tie ĉi* or *ĉi tie* means *here*. *Vinbotelo* for wine-bottle is quite correct.—A. E. W.

J. P. (*Maidstone*).—We do not agree with you as to the necessity for the forms which you propose; also another and, in our opinion, a better method has been suggested. The change which you propose may appear to be a very slight one, but it would be a change, and it is therefore our duty, as defenders of the language, to oppose it.—A. E. W.

R. F. (*Bhandara, India*).—With regard to the case to be used after *kiel*, Dr. Zamenhof has recently (in *La Revuo*, No. 6) explained the matter so fully that we cannot do better than give the full text of his remarks:—

"**Pri la kazo post 'kiel.'**—La frazon '*ĝi* (la diskutado) trafas Ibsenon kiel teoriisto' mi trovas nebona; mi konsilas diri '*kiel teoriiston*.' La esprimo '*kiel teoriisto*' signifas, ke *ĝi* (la diskutado) estas teoriisto

kaj, estante teoriisto, ĝi trafas Ibsenon. Nominativon apud akuzativo mi uzas ordinaro nur tiam, kiam la nominativo devas havi la sencon de '*ke . . . estas*,' '*ke . . . estu*,' k.t.p. Ekzemple: '*mi trovas tiun ĉi vinon bona*'=*mi trovas, ke tiu ĉi vino estas bona*; '*oni faris lin generalo*'=*oni faris, ke li estu generalo*. Sed se, anstataŭ *supozigi* la mankantan ligantan vorton '*ke*,' la frazo *havas* ligantan vorton alian (ekzemple '*kiel*'), tiam devas esti uzata tiu kazo, kiun postulas la senco de la ekzistanta liganta vorto. Se du komplementoj estas ligataj per la vorto '*kiel*,' tiam mi ordinaro akordigas kaze la sekvantan komplementon kun la komplemento antaŭiranta, ĉar alie la senco estus tute alia kaj la nominativa komplemento sence rilatus ne al la antaŭstaranta komplemento, sed al la subjekto de la frazo. '*Mi elektis lin kiel prezidanto*' signifas: '*mi elektis lin, ĉar mi estas prezidanto*,' aŭ '*mi elektis lin, kvazaŭ mi estus prezidanto*,' aŭ '*mi elektis lin en tia maniero, en kia prezidanto elektas*.' '*Mi elektis lin kiel prezidanton*' signifas: '*kiel oni elektas prezidanton*,' aŭ '*por havi en li prezidanton*.' Sekve se ni volas esprimi, ke la elektota estu prezidanto, ni povas diri: aŭ '*mi elektis lin kiel prezidanton*,' aŭ '*mi elektis lin prezidanto*' (=ke li estu prezidanto), sed ni ne povas diri '*mi elektis lin kiel prezidanto*,' ĉar tiam la senco estus tute alia."

The pronunciation of the **apostrophised article** (*l'*) is easy enough when the elision is made regularly—i.e., after a preposition ending with a vowel (see *Ekzercaro*, 27), for we can pronounce *de l'*, *ĉe l'*, *pro l'*, *tra l'*, &c., as if written *del*, *ĉel*, *prol*, *tral*, &c. Even in such cases we personally doubt whether there is any advantage in clipping the article, and, since the matter is optional, we can all please ourselves with regard to it. But when the poet goes beyond the rule, he does so at the risk of being considered *outré* in his own generation and of being forgotten in the next.—A. E. W.

DEMANDANTO.—Ni opinias, ke ne estas laŭ la intenco de D-ro. Zamenhof, ke oni alvoku la Plejpotencan per **la vorto "Ci."** La ununombra pronomo de la dua persono estas "*vi*," kaj tiun ĉi vorton la Doktoro uzas en sia konata Kongresa Himno, "*Al Vi, ho potenca senkorpa mistero*." Kial do, vi demandas, oni provizas la vorton "*ci*," se oni devas neuzi ĝin? Ni ne scias, ĉu la majstro mem klarigis tiun ĉi punkton, sed ni opinias, ke li antaŭvidis la kelkafojan okazon, en la tradukado el la naciaj lingvoj, kiam la aŭtoro emfaze celas la diferencon, kiu ekzistas en sia lingvo, inter la du pronomoj de la "*dua persono*." Nur en tiaj okazoj, ni opinias, estas bone uzadi "*ci*," ĉar nur tiam ĝi estas nepre bezona. Ekzemple, kiam Sir Walter Raleigh staris juĝata pri sia vivo pro perfido, la juĝisto alvokis lin per la malestima vorto "*thou*," aldonante pro emfazo, "*For I thou thee, thou traitor!*" (Ĉar mi *ĉias* cin, *ci* perfidulo!)—A. E. W.

BATH.—**Pri Vestoj** (*Antaŭklariĝo*).—Jam antaŭ multaj jaroj oni kutimis, preskaŭ en ĉiu lando, porti "*vestumojn*," t.e. vestŝirmilojn (aŭ antaŭtukojn—kiel oni ilin nomis ialoke). Estas ja tute necese, kiam oni mastrume laboras, k.t.p., porti ion antaŭ la vesto por ŝirmi la antaŭaĵon de l' jupo kaj brustvesto kontraŭ ia malpuraĵo. La servistoj kaj servistinoj k.e., preskaŭ ĉialoke portas (aŭ devus porti) suprediritan specon

kiu estas granda, ne facile ŝirebla kaj simpla; la mastrinoj kaj sinjorinoj ĝenerale portas tiajn samajn, nur ili estas multe pli delikataj kaj belaj. Sed el tiu modo devenis alia kutimo, t.e. oni elpensis *fantaziajn*, eĉ luksajn "vestumojn," kiuj tre ornamas la vestojn kaj kiujn, pli ĝuste, oni devus nomi "vestheligiloj" —aŭ *survestaĵoj*. La vilaĝaninoj en ĉiu lando portas belegajn survestajn ŝirmilojn (t.e. "vestumojn") kiam ili ne laboras sed estas feste vestitaj, kaj ilia formo dependas de la tiea kaj tiama modo. En Granda Britujo la sinjorinoj kaj mastrinoj ne tiel multe kiel la fremdlandaninoj, kutimas porti "vestumojn," kvankam en la lastaj jaroj oni komencas iom pli zorgi pri tio. Tamen la luksan, fantazian *survestaĵon* oni ĉiam plezure portas en Granda Britujo, laŭ favora okazo, kaj aparta speco ĝenerale apartenas al diversaj kostumoj. (Mi kredas ke la rusa sarafano iom similas al nia fantazia survestaĵo.) Jen priskribo de speciala

survestaĵo, portita, antaŭ ne longe, de sinjorino en Bristola bazaro:—"Ŝi portis graciforman, fantazian survestaĵon faritan el diafana blanka muslino, super vesto el malhelblua seriko (serge). La jupo de tiu survestaĵo (aŭ supervestaĵo) estis tajlorita en formo de ombrelo, t.e. ronda kaj ĉirkaŭnamita per falbalo el muslino kaj punto. La brustvestaĵo aŭ 'brustumo' (bib) estis ankaŭ farita el muslino, kaj ĝia supra parto finiĝis per marista kolumo. Malantaŭe kaj dorsmeze ili kunligiĝis en papiliaforma banto. La finoj de la larĝa zono, ankaŭ el muslino. Ŝia fratino portis brunan veston kun simila survestaĵo, sed anstataŭ la marista kolumo, la brustumo havis epoletojn malantaŭe kunigitajn al la zono per muslinaj rimenoj." (Madapolano, t.e. delikata, linkolora tolo=holland; "vestumo," t.e. vestŝirmilo; survestaĵo, t.e. fantazia "vestume," eble iom simila al rusa sarafano.)—AD. S.

FAKO DE KORESPONDADO INTERNACIA. (F.K.I.)

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (70 centimojn, 60 pfojn) por kvarlinia enpresaĵo kiel sube (pli ol kvar linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de l' Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble.*

149. **Pastissou, Beziere (Francujo).**—S-ro. J. Fize sendos cent malsimilajn poŝtmarkojn el francaj kaj holandaj kolonioj kontraŭ cent malsimilaj poŝtmarkoj el anglaj kolonioj, prefere malnovaj.

(29)

199. **Pskov (Rusujo).**—S-ro. Jan Puzik, *Plosskaja ul. d. Simanskoj*, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn kaj markojn.

200. **Leicester (Anglujo).**—S-ro. A. A. Clayton, 45, *Checketts-road*, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilanduloj. Ĉiam kaj tuj respondos.

201. **Leicester (Anglujo).**—S-ro. L. Thorpe, 99, *Flax-road*, kiel supre.

202. **Kington, Herefordshire (Anglujo).**—Pastro W. A. Leach, *The Manse*, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj pri demandoj de ĉiutaga intereso. Neniam uzas ilustr. pkartojn, nek interŝanĝas poŝtmarkojn.

203. **Rouen (Francujo).**—S-ro. Th. Liebard, 10 bis, *Rue du Passage Dupont*, deziras ricevi poŝtkartojn nur pri kostumoj.

204. **Dover (Anglujo).**—S-ro. Noël Vaslet, *Brussels House*, dez. korespondadi per ilustr. pkartoj. aŭ leteroj kun junaj gealilanduloj. Ĉiam kaj tuj respondos.

205. **London (Anglujo).**—La Kakstona Grupo Presarta (hon. sek., S-ro. S. R. Marshall, 92, *Longhurst-road, Lee, S.E.*) dez. korespondadi kun ĉiulandaj kolegoj pri presartaj aferoj.

206. **Passau (Bavarujo).**—S-ro. Zacherl Charles, *Eggendobl 4*, deziras korespondadi kun anglaj geesperantistoj, aparte el universitaturboj, e. Cambridge, Oxford.

207. **Manchester (Anglujo).**—S-ro. Arnold Kidd, 78, *Ackroyd-street, Openshaw*, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kaj interŝanĝi poŝtmarkojn kun alilandanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

208. **London (Anglujo).**—S-ro. Charles G. Stuart-Monteith, 23, *Upper Bedford-place*, deziras korespondadi pri novaj esperantaj vortoj, por kaj kontraŭ ili.

209. **London (Anglujo).**—La nuna adreso de la sek-fondinto de la K.K.K. (Korektada Korespondanta Klubo) estas; S-ro. J. H. Saloman, 17, *Penywern-road, Earl's Court, S.W.*

210. **Port Sandfield, Muskoka (Canada).**—S-ro. Robert Rogers dez. korespondi per ilustr. pkartoj. aŭ leteroj kun ĉiuj geesperantistoj. Tuj kaj ĉiam respondos.

211. **Yokohama (Japanujo).**—S-ro. K. Nomoto, 83, 6 *ĉame Honĉo*, deziras korespondi per ilustr. pkartoj. kun geesp-istoj en B.E.A.

212. **London (Anglujo).**—S-ro. H. T. Bailey, 31, *Caversham-road, Kentish Town*, deziras korespondi poŝtkarte por interŝanĝo de malnovaj Esp-taj ĵurnaloj.

213. **Blackpool (Anglujo).**—F-ino. Catherine Hedley, 6, *Upper Queen-street, N. Blackpool*, dez. korespondi kun alilandanoj.